

ŠTATISTICKÝ
ÚRAD
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY

VÝROČNÁ SPRÁVA

Štatistického úradu SR
za rok **2013**

**MEDZINÁRODNÝ ROK
ŠTATISTIKY**
ÚČASTNÍCKA ORGANIZÁCIA

VÝROČNÁ SPRÁVA

Štatistického úradu SR
za rok **2013**

Obsah

3	Slovo na úvod
8	Identifikácia organizácie
10	Pokračujeme v rozvíjaní SMK ŠÚ SR ďalšou integráciou Kódexu postupov pre európsku štatistiku do SMK ŠÚ SR
12	Čo priniesol uplynulý rok v oblasti metodiky
15	Tvorba nákladovo optimálnej údajovej základne
18	Makroekonomické štatistiky
23	Podnikové štatistiky
30	Sociálne štatistiky a Výskumné demografické centrum
36	Volebná štatistika
38	Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky
39	Slúžime zákazníkom
44	Vydávame časopis Slovenská štatistika a demografia
45	Medzinárodné aktivity
48	Ľudské zdroje
51	Informačné systémy a informačno-komunikačné technológie
53	Finančné výsledky
56	Priority 2014
62	Organizačná štruktúra 2013
64	Kontakty

Slovo na úvod

Rok 2013 bol v Štatistickom úrade Slovenskej republiky (ŠÚ SR) pracovne mimoriadne náročný a bohatý na rôzne štatistické aktivity. Okrem štandardných štatistických činností sme sa venovali viacerým dlhodobým a strategickým projektom, zameraným na skvalitnenie a zefektívnenie našej práce. Kľúčovým bol projekt **Elektronické služby Štatistického úradu SR**, ktorý sa nám koncom roka podarilo úspešne ukončiť. Veľkú pozornosť sme venovali príprave prechodu na nový systém národných účtov **ESA 2010** a intenzívne sme pokračovali aj v spracovávaní a publikovaní výsledkov **Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011**.

Významnú aktivitu predstavoval začiatok prác na tvorbe **Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2017**. Jej zameranie bolo smerované do tvorby produktov a služieb predstavujúcich hodnotu pre zákazníka, ako aj do nastavenia efektívnych interných procesov, znalostí a systémov potrebných pre tvorbu tejto hodnoty, a to v prostredí výrazne obmedzených zdrojov.

V oblasti **rozvoja integrovaného systému manažérstva kvality** sme sa ďalej zamerali na pokračovanie integrácie zásad Kódexu postupov pre európsku štatistiku (Kódex) do tohto systému, prispievajúcej k ďalšiemu zvyšovaniu kvality a dôveryhodnosti štatistík produkovaných v ŠÚ SR.

Erika Bubeníková

Úroveň implementácie zásad Kódexu v prostredí ŠÚ SR a národného štatistického systému (NŠS) preskúmalo v júli 2013 pilotné hodnotenie **peer review**, t. j. skupina hodnotiteľov zostavená zo zástupcov Európskeho štatistického systému (EŠS). Uskutočnilo sa 15. – 20. júla 2013 a predchádzala mu rozsiahla, takmer polročná príprava. Cieľom hodnotenia bolo otestovať navrhnutú metodológiu a súvisiace nástroje, ktoré budú následne (v rokoch 2014 – 2015) použité pri hodnotení štatistiky všetkých členských štátov EÚ. Pilotné hodnotenie bolo zrealizované úspešne. Eurostat na viacerých fórach EŠS vyjadril ŠÚ SR osobitné poďakovanie za dobrovoľnú účasť na tomto projekte a vysoko ocenil aktívny a kvalifikovaný podiel ŠÚ SR na skvalitnení metodológie, harmonizácii dotazníkov a špecifikácii postupov.

V oblasti metodiky sme sa zamerali na procesy integrácie rôznych dátových zdrojov, ako predpokladu ďalšieho znižovania záťaže respondentov, ako aj znižovania nákladov pri rešpektovaní rastúcich nárokov na rozsah a kvalitu informácií zo strany používateľov. Konkrétne, v rámci aktivít týkajúcich sa modernizácie európskej štatistiky, odbor metód štatistických zisťovaní riešil európsky projekt integrácie údajov z rôznych administratívnych zdrojov do produkcie podnikových štatistík. Jeho výsledky budú implementované do rutinej štatistickej produkcie. Skúsenosti s integráciou získané v tomto projekte využili zamestnanci odboru aj pri riešení ďalšieho projektu zameraného na meranie vplyvu globalizácie.

Výsledky našej participácie na práci v expertných skupinách v rámci EŠS sme v uplynulom roku využili pre modernizáciu prístupu k dôverným štatistickým údajom na vedecké účely a vyhovelí sme tak európskym štandardom.

V oblasti informatiky sa rok 2013 niesol predovšetkým v znamení dvoch významných

projektov, tvoriacich integrálnu súčasť informatizácie verejnej správy v SR. Koncentrovali sme sa na práce spojené s finalizáciou už spomínaného národného projektu Elektronické služby ŠÚ SR a na procesy prípravy nového projektu Register a identifikátor právnických osôb a podnikateľov.

V prípade projektu **Elektronické služby ŠÚ SR**, ktorý pozostáva z Integrovaného štatistického informačného systému (IŠIS) a Integrovaného volebného informačného systému (IVIS), bola v apríli odovzdaná technická časť. V IŠIS-e sa začala príprava štatistických zisťovaní pre nasledujúce obdobia a IVIS bol úspešne aplikovaný v dvoch kolách volieb do orgánov samosprávnych krajov v novembri 2013. Služby oboch podsystémov sú poskytované prostredníctvom nového internetového portálu www.statistics.sk, ktorý bol uvedený do paralelnej prevádzky so starým portálom.

Projekt **Register a identifikátor právnických osôb a podnikateľov** v Národnej koncepcii informatizácie verejnej správy SR predstavuje

jeden zo štyroch základných registrov spolu s registrom fyzických osôb, registrom adries a registrom priestorových informácií. Po podpise zmluvy o nenávratný finančný príspevok na realizáciu projektu formou užšej súťaže sme zabezpečili výber dodávateľa, čím boli splnené všetky predpoklady na začatie realizácie registra právnických osôb (RPO) od januára 2014.

Politiku šírenia štatistických informácií realizoval Štatistický úrad SR v súlade s jasne vytyčeným zámerom poskytovať kvalitné a objektívne štatistické produkty a služby a

podporovať rozširovanie znalostnej úrovne zákazníkov. Publikovanie štatistických informácií sme realizovali najmä prostredníctvom webového portálu, kde majú používatelia možnosť pracovať s našimi údajmi vo forme databáz, preddefinovaných tabuliek, elektronických publikácií a ďalších produktov. Prioritnou úlohou bolo spustenie paralelnej prevádzky jestvujúceho portálu s **novým portálom www.statistics.sk**. Tento poskytuje moderný a zákaznícky orientovaný prístup v procese diseminácie štatistických informácií, produktov a služieb s konsolidovanou štruktúrou zverejňovaných údajov.

V záujme zvyšovania znalostnej úrovne zákazníkov sme sa na stretnutiach s existujúcimi a potenciálnymi používateľmi štatistických informácií zamerali predovšetkým na prezentáciu možností využitia nového integrovaného štatistického informačného systému.

Najväčším PR podujatím Štatistického úradu SR v roku 2013 určeným širokej verejnosti bol **Deň otvorených dverí** na ústredí a všet-

oblastí. Účastníkom sme prezentovali výsledky práce štatistikov vrátane ukážok tvorby a organizácie štatistických zisťovaní. Štatistický úrad SR podujatím Deň otvorených dverí zároveň podporil celosvetovú kampaň **Medzinárodný rok štatistiky** (International Year of Statistics) a pripojil sa tak k viac ako 1600 organizáciám zo 112 krajín sveta.

Aj v roku 2013 sme realizovali pravidelný prieskum spokojnosti používateľov s produktmi a službami Štatistického úradu SR prostredníctvom on-line dotazníka. Výsledky z prieskumu zverejnené na internetovom portáli úradu predstavujú významnú spätnú väzbu o potrebách a očakávaniach používateľov štatistik.

Pracovníci sekcie **národných účtov** sa zamerali najmä na prípravu implementácie nového nariadenia k systému národných a regionálnych účtov **ESA 2010**. Prechod na novú metodiku je plánovaný od 1. septembra 2014. Naším cieľom bolo informovať hlavných používateľov o tejto zmene a jej dôsledkoch, čo bolo zabezpečené prostredníctvom viacerých seminárov v prvej polovici roka 2013.

V oblasti štatistiky **zahraničného obchodu** sme pracovali, okrem štandardných činností, najmä na grantovom projekte **zrkadlového porovnania dát**, na integrácii systému **Intrastat pod IŠIS** a v posledných mesiacoch roka 2013 na presune spracovania údajov na krajské pracovisko v Trnave. Pracovníci odboru štatistiky zahraničného obchodu zabezpečili vo februári 2013 pre spravodajské jednotky 6 bezplatných seminárov, na kto-

kých ôsmich krajských pracoviskách. V rámci podujatia viac ako 500 záujemcov priamo získalo informácie z rôznych štatistických

rých sa zúčastnilo cca 150 osôb. Na seminároch boli vysvetlené metodické otázky a rozdiskutované komplikované príklady zachytenia obchodných transakcií v hláseniach Intrastat.

Ťažisko prác v **podnikových krátkodobých štatistikách** bolo zacielené na dodržanie termínov prenosov údajov v podmienkach implementácie nového základného roka 2010 a rozšírenia odosielaných dát v maloobchode a vybraných trhových službách o ďalšie dva ukazovatele zamestnanosti. Veľkou výzvou v tejto oblasti bolo vypracovanie dotazníkov s metaúdajmi za jednotlivé krátkodobé ukazovatele v novej štruktúre **NRME** (National Reference Metadata Editor) a ich prenos do Eurostatu do konca roka 2013. Splnením tejto úlohy sme sa zaradili medzi 13 členských krajín, ktoré odoslali kompletné metaúdaje v požadovanej štruktúre a rozsahu.

Úrad pokračoval v publikovaní a diseminácii výsledkov ako aj ad hoc výstupov zo **Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011** a v príprave hyperkociek ako hlavného výstupného

formátu pre Eurostat. Organizáciou konferencie s názvom **Potrebuje ešte Slovensko po sčítaní 2011 ďalší census?**, ktorá sa uskutočnila 20. – 21. novembra 2013 v Bratislave, otvoril Štatistický úrad SR verejnú diskusiu o forme a obsahu nového sčítania obyvateľov, domov a bytov okolo roku 2020. V oblasti zberu štatistických dát v teréne pre potreby **výberových zisťovaní v domácnostiach** sme posilnili štandardizáciu a harmonizáciu na úrovni vstupov aj výstupov.

**POTREBUJE EŠTE SLOVENSKO
PO SČÍTANÍ 2011 ĎALŠÍ CENZUS?**

medzinárodná vedecká konferencia
Štatistického úradu Slovenskej republiky

**AFTER THE 2011 CENSUS DOES SLOVAKIA
STILL NEED ANOTHER ONE?**

international scientific conference
of the Statistical Office of the Slovak Republic

pod záštitou Renáty Zmajkovičovej,
podpredsedníčky Národnej rady SR

under the auspices of Renáta Zmajkovičová,
Deputy Speaker of the National Council of the SR

20. – 21. november 2013
Bratislava, hotel Holiday Inn
www.statistics.sk

Štatistický úrad Slovenskej republiky
Statistical Office of the Slovak Republic
Mládkova 3
824 07 Bratislava
Slovenská republika
Slovak Republic
tel.: +421(0)2 36 339
+421(0)2 36 335
e-mail: info@statistics.sk
www.statistics.sk

**SČÍTANIE
OBYVATEĽOV
DOMOV A BYTOV 2011**

Identifikácia organizácie

Názov:	Štatistický úrad Slovenskej republiky
Skrátený názov:	ŠÚ SR
Sídlo úradu:	Miletičova 3, 824 67 Bratislava 26
Kontakt:	telefón (operátor) 50236 111 internet http://www.statistics.sk
Forma hospodárenia:	ŠÚ SR je rozpočtovou organizáciou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na štátny rozpočet Slovenskej republiky

Hlavné činnosti:

ŠÚ SR!:

- a) vypracúva a zverejňuje koncepciu štátnej štatistiky,
- b) zostavuje v súčinnosti s ministerstvami a štátnymi organizáciami program štátnych štatistických zisťovaní,
- c) určuje metodiku štatistických zisťovaní, zhromažďuje a spracováva štatistické údaje,
- d) určuje metodiku vedenia systému národných účtov a zostavuje národné účty,
- e) vytvára, zverejňuje a spravuje v súčinnosti s ministerstvami a štátnymi organizáciami štatistické klasifikácie, číselníky a registre,
- f) určuje spôsob tvorby registrov, prideluje a oznamuje identifikačné čísla,
- g) vypracováva analýzy vybraných charakteristík sociálno-ekonomického a ekologického vývoja SR,
- h) spolupracuje s medzinárodnými orgánmi a organizáciami pri zavádzaní štandardov a klasifikácií v oblasti štatistiky,
- i) zverejňuje výsledky štatistických zisťovaní za SR a za jednotlivé územné a správne celky, pravidelne informuje verejnosť o sociálno-ekonomickom a demografickom vývoji, poskytuje štatistické informácie a vydáva štatistické publikácie,
- j) organizuje a zabezpečuje projektovú a programovú prípravu spracúvania štatistických zisťovaní a určuje spôsob zberu a technológie spracúvania štatistických údajov pre štatistické zisťovania vykonávané úradom,
- k) riadi, usmerňuje a dohliada na zber a spracovanie štatistických údajov na vnútroštátnej úrovni,
- l) vyjadruje sa k metodike tvorby, obsahu a štruktúre štatistických údajov a štatistických informácií, ktoré ministerstvá a štátne organizácie získavajú pri výkone svojej činnosti,
- m) získava a zhromažďuje zahraničné štatistické informácie na účely porovnania stavu a vývoja ekonomiky SR so zahraničím a
- n) plní ďalšie úlohy ustanovené zákonom.

K špecifickým činnostiam ŠÚ SR patrí príprava a spracovanie výsledkov volieb do Národnej rady Slovenskej republiky², volieb do orgánov samosprávy obcí³, volieb do orgánov samosprávnych krajov⁴, príprava a spracovanie výsledkov hlasovania o voľbe prezidenta Slovenskej republiky⁵, výsledkov hlasovania v referende⁶, výsledkov volieb do Európskeho parlamentu⁷ a sčítanie obyvateľov, domov a bytov⁸.

- ¹ Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov
- ² Zákon č. 333/2004 Z. z. o voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
- ³ Zákon SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov
- ⁴ Zákon č. 303/2001 Z. z. o voľbách do orgánov samosprávnych krajov a o doplnení Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov
- ⁵ Zákon č. 46/1999 Z. z. o spôsobe voľby prezidenta Slovenskej republiky, o ľudovom hlasovaní, o jeho odvolaní a o doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
- ⁶ Zákon NR SR č. 564/1992 Zb. o spôsobe vykonania referenda v znení neskorších predpisov
- ⁷ Zákon č. 331/2003 Z. z. o voľbách do Európskeho parlamentu v znení neskorších predpisov
- ⁸ Zákon č. 263/2008 Z. z. o sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Pokračujeme v rozvíjaní SMK ŠÚ SR ďalšou integráciou Kódexu postupov pre európsku štatistiku do SMK ŠÚ SR

V roku 2013 pokračovali intenzívne práce na realizácii projektu zameraného na zavedenie a udržiavanie monitorovania implementácie zásad novely **Kódexu postupov pre európsku štatistiku** (Kódex) v rámci integrovaného SMK ŠÚ SR. Integrácia požiadaviek Kódexu je zameraná na štatistické produkty a služby, na procesy, ktoré sú predpokladom pre tvorbu štatistických produktov predstavujúcich hodnotu pre zákazníka, ako aj na dotvorenie nevyhnutného inštitucionálneho prostredia. Realizácia projektu prispieva k ďalšiemu zvyšovaniu kvality a dôveryhodnosti štatistík produkovaných v ŠÚ SR.

Úroveň implementácie zásad Kódexu v prostredí ŠÚ SR preskúmalo **peer review**, t. j. skupina hodnotiteľov zostavená zo zástupcov

Európskeho štatistického systému (EŠS), v júli 2013. K úspešnosti peer review vo významnej miere prispela samotná existencia SMK ŠÚ SR budovaná na základe štandardu ISO 9001:2008 a realizácia projektu zameraného na prehĺbenie integrácie zásad Kódexu do tohto systému. Uvedené peer review slúžilo súčasne ako pilotné peer review pre overenie metodológie tohto preskúmania a následného využitia získaných skúseností pri realizácii peer review producentov európskych štatistík predovšetkým v rámci EŠS. Účasť ŠÚ SR na tomto náročnom pilotnom preskúmaní a jeho kvalifikovaný príspevok k dotvoreniu metodológie bola vysoko ocenená najvyššími predstaviteľmi Eurostatu na viacerých fórach EŠS.

Významným počinom v uplynulom roku bolo začatie spracovania **Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2017**, ktorá bola schválená predsedníčkou úradu začiatkom nasledujúceho roka. Stratégia nadväzuje na predchádzajúce rozvojové stratégie a zohľadňuje neustále sa zvyšujúce nároky zákazníkov na štatistické produkty dané vo vysokej miere záväznou regulatívou, ako aj silne obmedzené zdroje. Strategické ciele, zámery a akčné programy pre ich realizáciu sú smerované do tvorby produktov a služieb v kvalite zabezpečujúcej, že poskytované produkty a služby

predstavujú hodnotu pre zákazníka. Ďalšie strategické zámery súvisia s nastavením efektívnych interných procesov, znalostí a systémov potrebných pre tvorbu tejto hodnoty.

Napĺňanie jednej zo základných spoločne uznávaných hodnôt ŠÚ SR - **osobná zodpovednosť** za dosahovanie výsledkov úradu za **optimálne vynaložených nákladov** – bolo podporené zefektívnením informačného systému na sledovanie odpracovaného času. Výstupy zo systému zamerané na náklady štatistických zisťovaní, činností a útvarov boli využívané ako jeden z podkladov pre rozhodovanie vrcholových a ďalších manažérov ŠÚ SR. Zvyšovanie informovanosti o využívaní zdrojov inštitúcie pre podporu ich optimálnej alokácie bolo základnou ideou aj pri vytváraní predpokladov pre zamýšľané zavedenie manažérskeho informačného systému.

Úroveň systému manažérstva kvality preskúmali **interné audit**y, ktoré vo vybraných procesoch overili zhodu systému s požiadavkami štandardu ISO 9001:2008 a požiadavkami ŠÚ SR s dôrazom na podporu plnenia akčných programov minulej stratégie rozvoja ŠÚ SR. Námety na zlepšenia, ktoré vyplynuli z interných auditov, ako aj z iných zdrojov zlepšení boli zahrnuté do súhrnnej ročnej **Správy o hodnotení systému manažérstva kvality ŠÚ SR**.

Zhodu implementovaného systému manažérstva kvality s požiadavkami ISO 9001:2008 preukázal aj prvý **dozorný audit** v tomto certifikačnom období, ktorý v októbri 2013 vykonala certifikačná organizácia Bureau Veritas Certification. Pozitívny výsledok auditu potvrdil, že systém manažérstva kvality ŠÚ SR aj v týchto náročných podmienkach vytvára vhodné predpoklady pre ďalšie zvyšovanie kvality a dôveryhodnosti produktov a služieb poskytovaných zákazníkom.

Čo priniesol uplynulý rok v oblasti metodiky

Modernizácia európskej štatistiky na jednej strane a obmedzenia týkajúce sa zdrojov na druhej strane volajú po zmene metodického prístupu takmer vo všetkých štatistických doménach. Jednou z oblastí modernizácie, do ktorej sa ŠÚ SR v roku 2013 zapojil, bola implementácia modernejších a efektívnejších spôsobov zberu a produkcie údajov, zlepšenie využitia už existujúcich údajov v štatistickom systéme pomocou prepájania a priradovania údajov, optimalizácia výberov spravodajských jednotiek a kombinácia dátových zdrojov. Odbor metód štatistických zisťovaní konkrétne riešil v rámci programu MEETS (Modernizácia európskej podnikovej štatistiky a štatistiky obchodu) európsky grantový projekt zameraný na **integráciu údajov** z rôznych administratívnych zdrojov do produkcie podnikových štatistík. Integrácia týchto dátových zdrojov do rutínnej štatistickej produkcie umožnila zrušenie ročného zisťovania u samostatne zárobkovo činných osôb a predpokladáme, že tieto aktivity v budúcnosti umožnia ďalšiu redukciu štatistických zisťovaní a zavedenie nových spôsobov spracovania údajov. Skúsenosti s integráciou zamestnanci odboru využili a ďalej rozvinuli pri riešení druhého európskeho projektu zameraného na meranie vplyvu globalizácie.

Na metodickom odbore bol vyvinutý program určený na **kalibráciu váh štatistických zisťovaní** v softvéri R, ktorý znižuje závislosť na komerčných nástrojoch, pričom jeho funkcionality umožní zvýšenie kvality produkovaných štatistík. V júni 2014 ho budú zamestnanci odboru prezentovať na Európskej konferencii o kvalite v oficiálnej štatistike – Q2014.

V roku 2013 boli realizované a vyhodnotené **sebahodnotenia** všetkých štatistických zisťovaní zamerané na celý proces zisťovania vrátane posúdenia úrovne ich kvality z pohľadu producenta. Výsledky sebahodnotení budú slúžiť ako podklad pre realizáciu metodických auditov, ktoré začnú v roku 2014.

Metodický odbor spolupracoval na **tvorbe výberových súborov** z jednotnej opory výberu pre výberové zisťovania v domácnostiach. Okrem toho navrhol výberový postup pre ad hoc projekty BRAWISIMO – Zisťovanie o mobilite a Zisťovanie finančnej situácie a spotreby domácností a navrhnutý postup výberu aplikoval v praxi.

V oblasti **sezónnej analýzy časových radov** môžeme za kľúčovú aktivitu ovplyvňujúcu kvalitu štatistických výstupov považovať harmonizáciu postupov v rámci EŠS. V roku 2013 sa ŠÚ SR začal pripravovať na používanie nástrojov novej generácie DEMETRA+ a JDEMETRA+. DEMETRA+ je štatistický softvérový balík pre sezónnu úpravu, ktorý je podporovaný Eurostatom. Súčasťou balíka sú dve metódy sezónnych úprav: X-12-ARIMA a TRAMO/SEATS. Jedným z hlavných rysov DEMETRA+ je normalizovať obe metódy a zlepšiť ich porovnateľnosť pomocou spoločného súboru diagnostických parametrov a prezentačných nástrojov. Okrem toho je už asi rok k dispozícii nový softvér JDEMETRA+ (testovacia verzia), ktorý prináša dodatočné nástroje zlepšujúce kvalitu a vykonateľnosť. JDEMETRA+ podporuje plug-iny, čím umožňuje vylepšovať funkcionality aplikácie bez zmeny originálneho kódu. Odbor metód štatistických zisťovaní sa aktívne zúčastňuje testovania nového softvéru a zároveň pripravuje príručku a školenie pre zamestnancov ŠÚ SR.

Významnou úlohou metodiky bolo aj vzdelávanie zamestnancov ŠÚ SR vo vybraných oblastiach štatistiky, ktoré bolo v roku 2013 zamerané hlavne na **ochranu dôverných šta-**

tistických údajov. V tejto oblasti sa v roku 2013 metodicky riešilo, okrem bežných požiadaviek na ochranu výstupov, aj skvalitnenie prístupu k dôverným údajom na vedecké účely. Odbor metód štatistických zisťovaní inicioval a ďalej

sa výrazne podieľal na príprave administratívneho rámca pre zabezpečenie prístupu k dôverným údajom na európskej úrovni. Na základe skúseností z práce v expertných skupinách boli v spolupráci s ďalšími útvarmi pripravené vzory formulára výskumného návrhu a zmluvy o poskytnutí dôverných štatistických údajov na vedecké účely, ktoré sa už úspešne aplikujú v praxi.

V súvislosti s disemináciou výsledkov SODB 2011 pre projekt Eurostatu, Cenzus HUB, bol pripravený koncept ochrany dôverných štatistických údajov v hyperkockách, ktorý bol prezentovaný aj na konferencii *Potrebuje ešte Slovensko po sčítaní 2011 ďalší cenzus?*.

Klasifikácie a registre

Rozvoj štatistických **klasifikácií a číselníkov** pokračoval v roku 2013 v súlade s ich medzinárodnými normami a štandardami. Na európskej a národnej úrovni boli konzultované a pripomienkované zmeny navrhované v klasifikácii produktov podľa činností CPA 2008 a za účelom správnej implementácie medzinárodnej štandardnej klasifikácie vzdelania ISCED 2011 boli pre používateľov klasifikácie vypracované podrobné metodické vysvetlivky. Pozornosť bola tiež zameraná na prípravu prevodových a kontrolných tabuliek potrebných pre implementáciu revidovanej klasifikácie európskeho systému národných účtov ESA 2010 do systému štatistických registrov, osobitne do štatistického registra organizácií.

V oblasti štatistických **registrov** boli ďalšie činnosti zamerané hlavne na rozvoj a skvalitňovanie štatistického registra organizácií a registra skupín podnikov. Významným prostriedkom na dosiahnutie tohto cieľa bolo efektívnejšie využívanie administratívnych zdrojov zo systému sociálneho zabezpečenia a z daňového informačného systému.

V spolupráci s Eurostatom pokračovali práce na skvalitnení obsahu národného registra skupín podnikov a na rozvoji registra nadnárodných skupín podnikov, ktorý Eurostat spravuje v systéme EuroGroups Register (EGR). Výsledkom tejto spolupráce je konečná populácia EGR 2011, ktorá bola ukončená a Eurostatom sprístupnená na štatistické účely v marci 2013.

V rámci projektu *Vývoj a implementácia metód a nástrojov pre EGR na národnej úrovni*, boli zautomatizované procesy konsolidácie a integrácie údajov evidovaných v štatistickom registri organizácií s údajmi vedenými v EGR. Práce na projekte zahŕňali zavedenie nových štandardov do modulu metaúdajov štatistického informačného systému, zmenu a doplnenie dátových štruktúr štatistického registra organizácií, vytvorenie registra skupín podnikov a registra nerezidentných jednotiek, ako aj vývoj a implementáciu nových kontrol a funkcií v module štatistických registrov. Projektové práce boli sústredené na druhý polrok 2013.

Pre potreby monitorovania aktivít zahrnutých do stratégie EÚ 2020 boli spracované a v decembri 2013 Európskej komisii poskytnuté indikátory o rýchlo rastúcich inovatívnych podnikoch v SR za rok 2012. Výpočet požadovaných indikátorov bol realizovaný podľa spoločnej metodiky Eurostatu a OECD na základe údajov a informácií evidovaných v štatistickom registri organizácií a v iných relevantných administratívnych zdrojoch. V prvej polovici roka 2013 boli pre potreby Európskej komisie spracované indikátory o regionálnej demografii podnikov na úrovni NUTS 2 a NUTS 3 za referenčné roky 2008 – 2010, ako aj štvrťročné indikátory o konkurzoch a reštrukturalizáciách podnikov od roku 2010 po koniec 2. štvrťroka 2013.

Tvorba nákladovo optimálnej údajovej základne

Návrhy štatistických formulárov zaradených do *Programu štátnych štatistických zisťovaní na roky 2012 až 2014* sú každoročne posudzované všetkými zainteresovanými stranami s cieľom dodržiavania zásad zákona o štátnej štatistike, aby sa vykonávali dôležité a potrebné zisťovania, aby zisťovania boli hospodárne, bez duplicity, na kvalitnej a porovnateľnej úrovni. V tejto súvislosti sa v roku 2013 zaviedol v národnom štatistickom systéme mechanizmus stanovenia negatívnych priorít a po prvý raz sa aplikoval pri príprave zisťovaní na rok 2014. Avšak aj v rámci vnútorného a medzirezortného pripomienkového konania zisťovaní plánovaných na rok 2013 sa identifikovali a prerokovali:

- negatívne priority, t. j. zisťovania, ktoré sa majú zrušiť, redukovať alebo zjednodušiť,
- vznikajúce nové potreby; prioritne zabezpečiť údaje pre potreby tvorby európskej štatistiky,
- zmeny vo formulároch,
- zisťovania, ktoré je možné nahradiť údajmi z administratívnych zdrojov.

V priebehu prípravy krátkodobého výkazníctva na rok 2013 boli predložené návrhy na zrušenie troch krátkodobých zisťovaní Ceny Les 1-04, INTRASTAT 3-12 a INTRASTAT 4-12. K zrušeniu zisťovania Ceny Les 1-04 sa pristúpilo po overení možnosti

The screenshot displays the web interface of the Statistical Office of the Slovak Republic (Štatistický úrad Slovenskej republiky). The page is titled "AŠTRUKTURÁLNE ZISŤOVANIE FARIEM" (Agricultural Structure Survey). It includes a header with the logo and name of the office, and a navigation bar with links like "Účastník", "Odoslať", "Kontrolovať výkaz", etc. The main content area shows a form for entering data, with fields for "Název" (Name) and "IČO" (VAT ID). Below this, there are sections for "Kritériá na výber do zisťovania fariem" (Criteria for selection of farms for survey) and "Typ farmy" (Type of farm). The form is designed for data entry, with various input fields and dropdown menus.

využívať údaje získavané Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Zrušenie dvoch zjednodušených hlásení o prijatí / odoslaní tovaru INTRASTAT 3-12 a INTRASTAT 4-12 vyplynulo zo snahy získať kvalitnejšie údaje o obchode Slovenskej republiky s členskými štátmi Európskej únie prostredníctvom hlásení INTRASTAT 1-12 a INTRASTAT 2-12.

ŠÚ SR zrušil v roku 2013 tri pravidelné zisťovania s ročnou periodicitou. Dôvodom zrušenia Roč 3-01, zisťovania, ktorým boli oslované fyzické osoby - podnikatelia nezapísaní v obchodnom registri, bolo nahradenie štatistických údajov najmä údajmi z administratívnych zdrojov. Rovnako aj pri zisťovaní MOŠ-MIS 1-01, ktorým sa vykonával zber údajov pre tvorbu mestskej a obecnej štatistiky, sa preberali údaje dostupné z existujúcich zdrojov. Dôvodom zrušenia zisťovania o doručovateľských službách IKaP 2-01 bola skutočnosť, že štatistika poštových služieb bola v európskom ročnom pracovnom programe na rok 2013 zaradená medzi negatívne priority. Zisťovanie NSNO 2-01, respondentmi ktorého sú nezárobkové organizácie s nízkymi tržbami, sa zjednotilo so zisťovaním NSNO 1-01 pod jeden spoločný formulár so značkou a názvom NSNO 1-01 *Ročný výkaz nezárobkových organizácií*.

Zisťovanie SASU 1-01 *Zisťovanie o bezpečnosti a kriminalite* sa nevykonalo z dôvodu neukončeného legislatívneho procesu na úrovni Európskej únie. V roku 2013 sa realizovalo zisťovanie vykonávané s trojročnou periodicitou v štatistike poľnohospodárstva Poľ 20-93 *Štrukturálny census fariem*.

Na zabezpečenie potrieb národného štatistického systému, európskeho štatistického systému a medzinárodných organizácií sa využili údaje z administratívnych zdrojov, ktorých počet bol viac ako dvakrát vyšší ako počet vlastných štatistických zisťovaní ŠÚ SR (viac ako 200 zdrojov). Správcami administratívnych zdrojov sú ministerstvá a štátne organizácie, ktoré údaje získali, zhromaždili, spracovali alebo uchovali pri výkone svojej činnosti. Existujúce administratívne údaje sa využívali a využívajú namiesto vlastného zberu údajov, ale postupne sa začali používať aj štatistické techniky na porovnávanie a spájanie štatistických a administratívnych údajov. Príkladom je zisťovanie Roč 3-01, ktoré bolo nahradené údajmi integrovanými z viacerých zdrojov údajov.

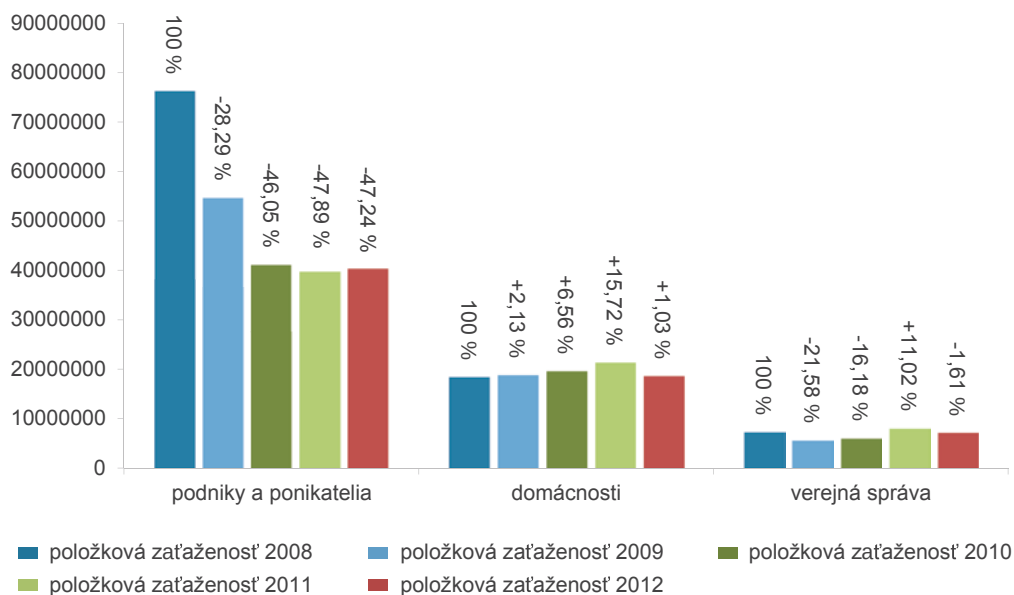
Stálou strategickou prioritou ŠÚ SR je znižovanie záťaže respondentov, tak z pohľadu respondenta, ako aj z pohľadu producenta. Záťaž respondentov má byť primeraná potrebám používateľov a nemá byť pre respondentov nadmerná. Meranie záťaže je od roku 2008 založené na získavaní údajov o čase potrebnom na vyplnenie štatistického formulára a vyhodnocovaní položkovej zaťaženia (počet položiek jednotlivých formulárov sa vynásobí periodicitou zisťovania a počtom spravodajských jednotiek).

Pravidelným prehodnocovaním opodstatnenosti zaradenia požadovaných údajov do štatistických zisťovaní sa v priebehu rokov 2008 až 2012 rozsah zisťovaných údajov významne redukoval. Záťaž respondentov sa podľa položkovej zaťaženia (PZ) respondentov oslovených ŠÚ SR medziročne (2012 k 2011)

znižila o 4,56 %. V porovnaní s rokom 2008 sa zaznamenal pokles už o 35,17 %. Počet položiek v štatistických formulároch ŠÚ SR sa medziročne (2012 k 2011) znížil o 4,15 %, v porovnaní s rokom 2008 sa dosiahlo zníženie počtu položiek vo formulároch viac ako 25 % (25,67 %). Periodicita zisťovania sa medziročne (2012 k 2011) nezmenila. K zmene periodicity došlo ešte v roku 2011 vo viacerých cenových zisťovaniach. V roku 2012 PZ podnikov a podnikateľov mierne vzrástla (o 1,24 %), vzhľadom k roku 2008 je však pokles výrazný, a to o 47,24 %.

Pri vyhodnocovaní údajov o časovej záťaži sme sa sústredili na respondentov, ktorými sú podniky a podnikatelia a na verejnú správu. Celkovo sa v porovnaní roku 2012 s rokom 2008 priemerný čas vyplňania formulára podarilo znížiť v 48 prípadoch, 2 krát ostal rovnaký a v 21 prípadoch sa tento čas zvýšil.

Ročná položková zaťaženosť podnikov a podnikateľov, obyvateľstva a verejnej správy v porovnaní s rokom 2008

Makroekonomické štatistiky

Národné účty tvoria kompatibilný účtovný rámec pre systematický a detailný popis ekonomiky ako celku i jednotlivých sektorov a subsektorov, kde sa zachytávajú všetky stupne ekonomického procesu (produkcia, tvorba a rozdelenie dôchodkov, ich použitie, akumulácia a finančné transakcie). Sú zostavené podľa metodiky *Európsky systém národných a regionálnych účtov 1995 – ESNÚ95* (European System of National and Regional Accounts - ESA95). Rozvoj systému národných účtov v súlade s novými nariadeniami a smernica-

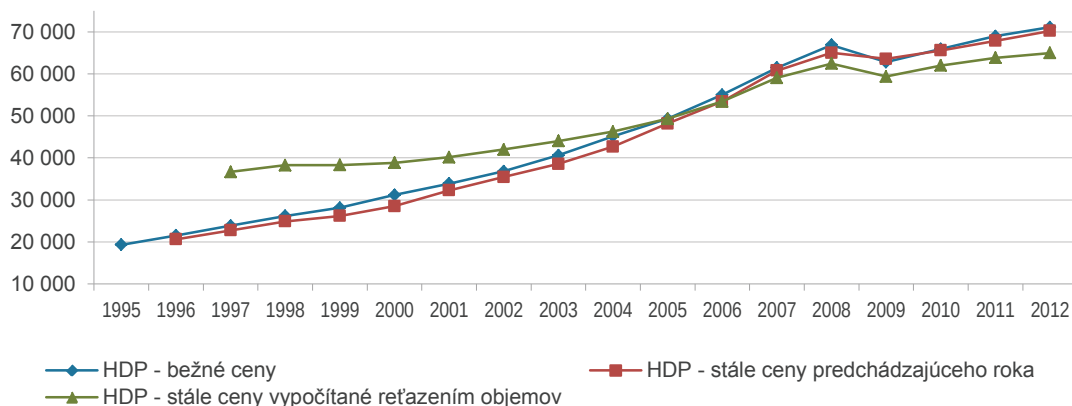
mi Európskej únie je jedným z hlavných cieľov v oblasti makroekonomických štatistík. Štatistika zahraničného obchodu poskytuje dôležité vstupné údaje pre konštrukciu kľúčových makroekonomických agregátov.

Práce v oblasti systému národných účtov

Na základe informácií zo štatistického výkazníctva, administratívnych zdrojov dát, ako aj doplňujúcich informácií boli zostave-

Aktuálne ročné údaje vývoja HDP v časovom rade 1995 – 2012

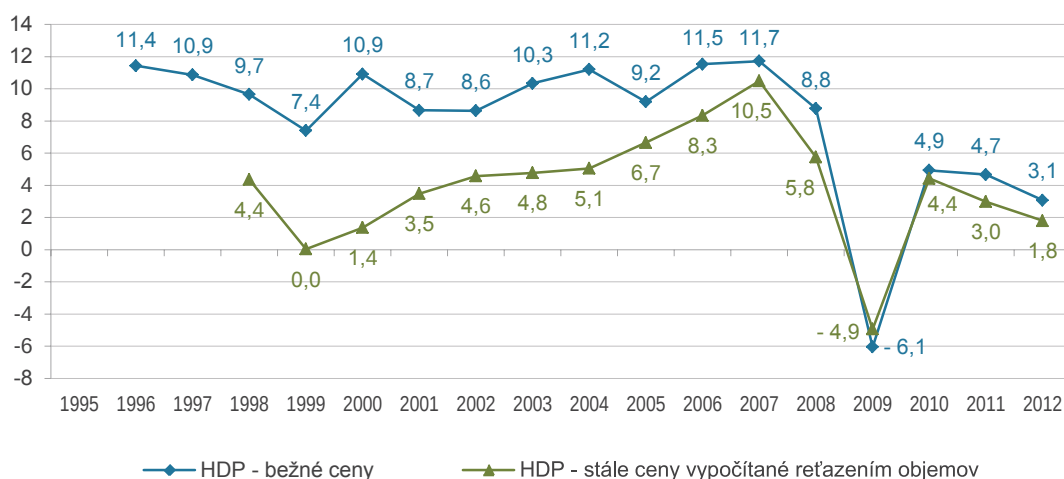
HDP v mil. Eur

Poznámka:

- stále ceny vypočítané reťazením objemov s použitím referenčného roka 2005

Prírastky medziročného vývoja HDP v %

Poznámka:

- ROMR - rovnaké obdobie minulého roka
- stále ceny vypočítané reťazením objemov s použitím referenčného roka 2005

né ročné sektorové účty za rok 2012, regionálne dáta za rok 2011 a tabuľky dodávok a použitia (TDP) a symetrických input-output tabuliek (SIOT) za rok 2010 v celom rozsahu transmisijného programu v zmysle požiadaviek Eurostatu. Štandardná jesenná revízia údajov za roky 2011 a 2010 bola vykonaná a zverejnená v súlade s politikou revízií zverejnenou na stránke ŠÚ SR. Termíny na zaslanie údajov národných účtov do Eurostatu boli dodržané v zmysle Transmisijného programu ESA95.

V termíne 45 dní po ukončení referenčného štvrťroka pravidelne poskytujeme dáta za rýchly odhad HDP a zamestnanosť. Štvrťročné údaje národných účtov zostavujeme v plnom rozsahu Transmisijného

programu ESNÚ95 a pravidelne zverejňujeme do 65 dní po ukončení referenčného štvrťroka. Dáta zo štvrťročných národných účtov sú sezónne očisťované v zmysle nariadení a smerníc Európskej únie.

V 4. štvrťroku 2013 Eurostat uskutočnil na Slovensku dialógovú misiu k problematike *Procedúry nadmerného deficitu a dlhu*. Oficiálne závery a z toho vyplývajúce záväzné úlohy pre prácu štatistikov v tejto oblasti očakávame v roku 2014.

V rámci jarnej a jesennej notifikácie EDP boli v riadnych termínoch zaslané dáta v notifikačných tabuľkách vrátane dotazníka k EDP a ďalších požadovaných informácií štandardne poskytovaných do Eurostatu.

Pre prípravu rozpočtu EÚ sa požadujú od členských krajín údaje o hrubom národnom dôchodku a tiež údaje o DPH. Sekcia makroekonomických štatistík štandardne, ako každý rok, pripravila pre MF SR podklad vo forme odhadu hrubého národného dôchodku a tiež údaje o kompenzáciách za malé od DPH oslobodené firmy a údaje o vázenej priemernej sadzbe DPH. Zároveň bol prostredníctvom Stálej misie v Bruseli zaslaný do Eurostatu dotazník obsahujúci údaje o prechode z HDP na HND vrátane správ o kvalite, ktorá obsahovala všetky informácie o zmenách a doplneniach metodických postupov pri zostavovaní HDP / HND.

Intenzívne sme participovali na príprave novej legislatívy k ESA2010 a následnej príprave implementácie tohto kľúčového nariadenia do systému národných účtov v SR. Prechod na novú metodiku je plánovaný v roku 2014, informovanosť hlavných používateľov o tejto zmene bola zabezpečená prostredníctvom špecifických seminárov v prvej polovici roka 2013.

Mimoriadne dôležité bolo postupné riešenie prierezových výhrad Eurostatu, ktoré sme v januári 2012 dostali na základe výsledkov dvoch misií Eurostatu k problematike *Zdrojov a metód zostavenia hrubého národného dôchodku* (GNI Inventory-SK) a následnej komparácie výsledkov misií za všetky krajiny EÚ.

Okrem úloh, ktoré sa priamo viažu k rutinným prácam podľa jednotlivých štatistických tém sa pracovníci odboru národných účtov sústredili aj na úlohy súvisiace s projektom GP 02-11 *Technické a metodické zdokonalenie národných účtov*, kde v troch pracovných balíkoch venovali svoje úsilie skvalitneniu štvrťročných národných účtov a TDP tabuliek, skráteniu termínu zostavenia regionálnych účtov o jeden rok a príprave na budúce požiadavky ESA2010 v kontexte novej tabuľky budúceho transmisijného programu ohľadom penzijných schém. Zároveň v januári 2013 začali práce na ďalšom projekte GP 03-12 *Zdokonalenie kvality národných účtov*, ktorého primárnym cieľom je detailne po jednotlivých transakciách popísať zdroje a metódy zostavenia ročných sektorových účtov. Priamo sa taktiež spolupodieľame na príprave podkladov pre riešenie výskumných úloh zadaných Infostatu. V mesiaci júli sa na národných účtoch uskutočnila študijná návšteva zo Štatistického úradu Kazachstan, cieľom ktorej bolo oboznámenie sa s metodológiou zostavenia tabuliek dodávok a použitia a symetrických input-output tabuliek v podmienkach ŠÚ SR.

V priebehu roka 2013 sa uskutočnilo niekoľko pracovných stretnutí s kolegami z Českého štatistického úradu. Predmetom rokovaní

bola výmena skúseností z oblasti implementácie novej metodiky ESA2010, preceňovania dát v národných účtoch a zostavovania tabuliek dodávok a použitia za využitia nórskeho softvéru SNA_NT.

Okrem plánovaných úloh sa pracovníci národných účtov v rámci svojich možností zapájali do riešenia aktuálnych problémov v rámci medzirezortných pracovných skupín.

Nemalá časť našej práce bola venovaná vyplňaniu rôznych dotazníkov pre medzinárodné organizácie (CMFB, Eurostat, ILO, OECD, UNECE, iné) a tiež príprave podkladových materiálov pre ekonomické analýzy ministerstiev a štátnych inštitúcií (IFP, MFSR, NBS, MHSR, iné).

Práce v oblasti štatistiky zahraničného obchodu

V roku 2013 odbor štatistiky zahraničného obchodu mesačne zverejňoval podľa stanovených termínov nové a aktualizované údaje

o importe a exporte tovarov a údaje o cenových indexoch v zahraničnom obchode.

Pokračovali aktivity v rámci projektu SIMSTAT, prostredníctvom ktorého sa Eurostat usiluje o zjednodušenie a skvalitnenie údajov štatistiky zahraničného obchodu. V rámci tohto projektu sa odbor zapojil do pracovných skupín Eurostatu, do medzinárodného ESSnet grantu na prípravu pilotného testovania výmeny údajov medzi členskými štátmi EÚ a v spolupráci s oddelením informačných systémov do grantu na prípravu technického zabezpečenia tejto výmeny.

V rámci bežiacieho grantového projektu boli porovnávané zrkadlové dáta o vzájomnom obchode s Českou republikou, Poľskom a Maďarskom za rok 2012. Tiež sa preskúmavali rozdiely v metodike vykazovania elektrickej energie a zemného plynu medzi Slovenskom a týmito krajinami.

V súlade s platnou legislatívou boli aktualizované číselníky a príručka pre spravodajské jednotky.

V roku 2013 došlo k zrušeniu zjednodušených hlásení, čo viedlo k zvýšeniu kvality údajov. V súvislosti s tým bolo na pôde úradu zorganizovaných pre spravodajské jednotky 6 bezplatných školení, kde sa zúčastnilo 150 osôb. Okrem toho bolo v priebehu roka pre spravodajské jednotky zabezpečených 8 štandardných seminárov, na ktorých sa zúčastnilo 157 záujemcov. Seminára poskytli okrem základných informácií o systéme INTRASTAT-SK aj prehľad o najnovších zmenách a priniesli odpovede na špecifické otázky zúčastnených. Uskutočnili sa stretnutia so spravodajskými jednotkami, ktoré mali problémy s kvalitou a včasnosťou zasielaných údajov a v rámci help-desku boli prostredníctvom telefonátov a elektronickej pošty nepretržite poskytované individuálne konzultácie.

Ku koncu roka 2013 prebehlo odovzdávanie kompetencií týkajúcich sa spracovania dát štatistiky zahraničného obchodu na krajské pracovisko v Trnave a zaškoľovanie príslušných pracovníkov.

Na záver je potrebné spomenúť ešte poskytovanie informácií a údajov na požiadanie, či už priamo zákazníkom, rezortom a pod. alebo cez informačný servis, ktoré pracovníci sekcie makroekonomických štatistík zabezpečovali s maximálnym nasadením a snahou vyjsť v ústrety požiadavkám zákazníka.

Podnikové štatistiky

Sekcia podnikových štatistík svoje činnosti aj v uplynulom kalendárnom roku sústredila na rozvoj jednotlivých štatistických oblastí v kontexte nových požiadaviek nariadení a smerníc EÚ.

Ťažisko prác v podnikových **krátkodobých štatistikách** bolo zamerané na dodržanie termínov prenosov údajov v podmienkach implementácie nového bázičného roka 2010. V zmysle požiadaviek dodatku vykonávacieho nariadenia o krátkodobej štatistike sa počínajúc rokom 2013 rozšírilo odosielanie štvrťročných dát v maloobchode a vybraných trhových službách o ďalšie dva ukazovatele zamestnanosti vrátane zostavenia časového radu od 1. štvrťroka 2010. V súlade s európskymi štandardami sme prešli od januára 2013 na zverejňovanie mesačných údajov, charakterizujúcich krátkodobý vývoj a hodnotenie vývoja hospodárstva vo vybraných odvetviach SR, formou indexov.

Veľkou výzvou v tejto oblasti bolo vypracovanie dotazníkov s metadátami za jednotlivé krátkodobé ukazovatele v novej štruktúre NRME (National Reference Metadata Editor) a ich prenos na Eurostat do konca roka 2013. Splnením tejto úlohy sme sa zaradili medzi 13 členských krajín, ktoré odoslali metadáta v úplnej štruktúre požadovaného rozsahu.

V roku 2013 sa uskutočnilo aj pravidelné trojročné meranie zaťaženia spravodajských jednotiek a nákladov národných štatistických úradov vo vzťahu k požiadavkám nariadenia. V celkovom hodnotení kompatibility s nariadením o krátkodobej štatistike je ŠÚ SR zaradený do prvej kategórie členských krajín s najlepším stupňom kompatibility.

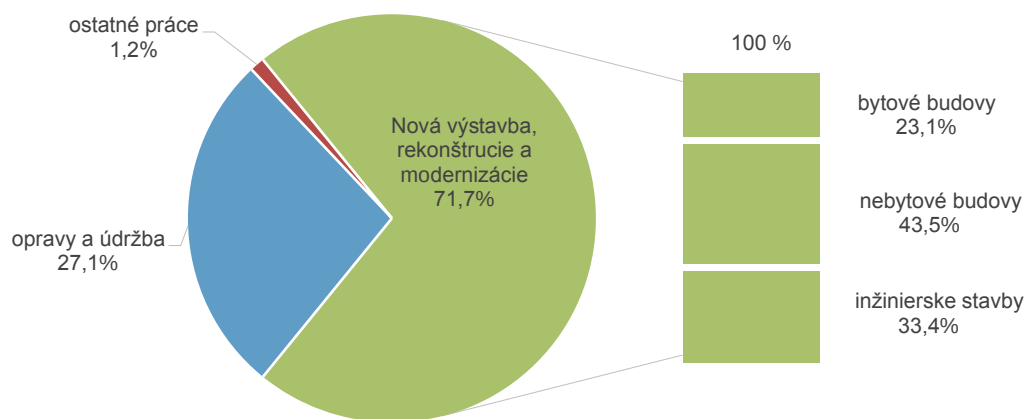
V ročnej **štruktúrálnej štatistike** boli zostavené a v termíne odoslané súbory definitívnych ukazovateľov za rok 2011 za nefinančný a finančný sektor. Aj v oblasti štruktúrálnej štatistiky bol ŠÚ SR zaradený do prvej kategórie členských krajín s najlepším stupňom kompatibility s nariadením o štruktúrálnej štatistike. Zostavili sme a odoslali súbory údajov za rok 2011 za **vnútorné a vonkajšie zahraničné afilácie**. Vo všetkých požadovaných oblastiach boli vypracované nové štruktúrované správy o kvalite.

V rámci prípravy novej koncepcie právneho rámca pre podnikovú štatistiku sa ŠÚ SR aktívne zúčastnil na diskusii a pripomienkových konaniach k návrhu balíčkov zmien pre oblasť krátkodobej a štruktúrálnej štatistiky a štatistiky zahraničných afiliácií a na samostatných konzultáciách k jednotlivým prvkom nariadenia, najmä k problematike novej definície štatistických jednotiek a otázkam ich konkrétnej implementácie.

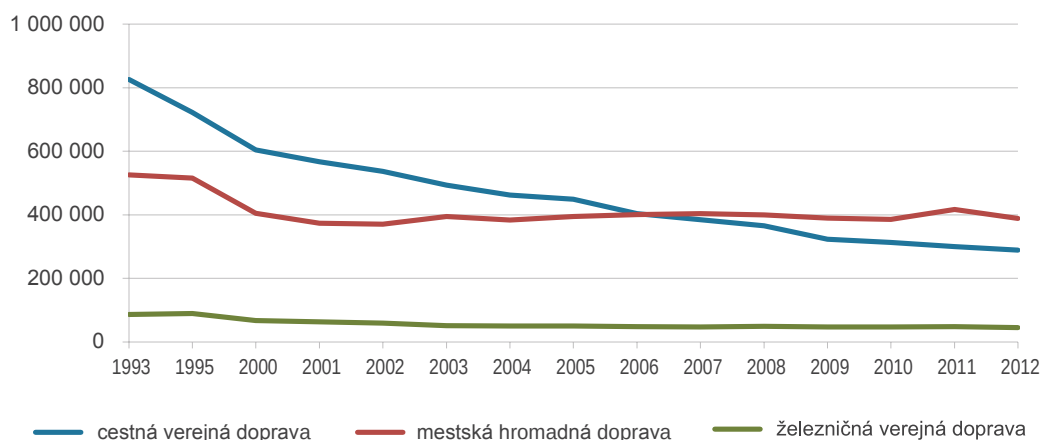
Medzi najdôležitejšie činnosti štatistiky **prie-
myslu** realizované v roku 2013 patrí úspešné ukončenie tvorby novej bázy výrobných reprezentantov spolu s vytvorením nového váhového systému, na základe ktorých sa od januára 2013 realizoval výpočet indexu priemyselnej produkcie. V súvislosti s prechodom na nový základný rok 2010 sa v rámci existujúcich historických časových radov prepočítali hodnoty všetkých krátkodobých ukazovateľov. Ďalší okruh prác bol zameraný na aktualizáciu zoznamu výrobkov PRODSLOV, ktorý je v platnosti od začiatku roka 2014. Pokračovalo poskytovanie výstupov v rámci plnenia záväzkov voči externým používateľom, najmä Eurostatu, ale aj interným používateľom. V požadovanej štruktúre a dohodnutých termínoch boli spracované a poskytnuté neštandardné výstupy pre bankových analytikov a používateľov z podnikateľského prostredia.

V odvetvových štatistikách **stavebníctva, bytovej výstavby, obchodu a služieb** sa v uplynulom roku kládol dôraz na skvalitnenie údajovej základne formou optimalizácie činností v rámci spracovateľského reťazca. Ťažisko prác bolo zamerané na dôsledné dodržiavanie termínov prvého odosielania údajov do Eurostatu a prvého publikovania výstupov na portáli ŠÚ SR podľa kalendára prvého zverejňovania. V záujme zlepšenia kvality a vypovedajúcej schopnosti štatistických informácií sa zvýšená pozornosť venovala konfrontácii štatistických údajov s administratívnymi zdrojmi. Pre zlepšenie uspokojovania potrieb interných aj externých zákazníkov sa rozšíril okruh pravidelne poskytovaných údajov podľa uzatvorených dohôd a zvýšil sa aj počet publikovaných výstupov s mesačnou periodicitou na portáli ŠÚ SR.

Štruktúra stavebnej produkcie v tuzemsku v roku 2013

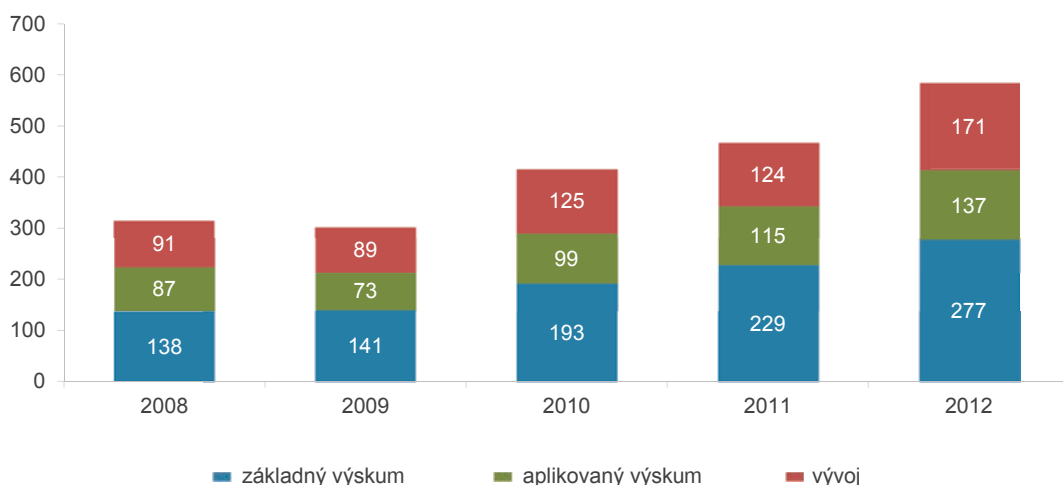
Preprava osôb verejnou dopravou v tis.

V štatistike **dopravy, informácií, komunikácie a informačnej spoločnosti** pokračovali práce na realizácii zisťovaní relevantných pre SR v zmysle nariadení EÚ vrátane prepracovaného znenia v cestnej nákladnej doprave. Zo všetkých zisťovaní sa realizovali prenosy údajov do databáz Eurostatu, UNECE, International Transport Forum, Dunajskej komisie, Svetovej banky a do spoločného informačného systému EUROSTAT-UNECE-ITE. V oblasti informačnej spoločnosti sme sa zapojili do spoločného zisťovania krajín EÚ o informačných a komunikačných technológiách v podnikoch, organizovaného Eurostatom. V súlade s požiadavkami Eurostatu bol vypracovaný a zaslaný súbor údajov, analytická správa a správa o kvalite. Výsledky zo zisťovaní v doprave, informáciách, komunikácii a v informačnej spoločnosti boli poskytnuté širokej verejnosti v rámci informačného a publikačného systému štatistického úradu.

V oblasti štatistiky **vedy, techniky a inovácií** boli implementované nové požiadavky vyplývajúce z nariadenia EK č. 995/2012 o vypracovaní a vývoji štatistík Spoločenstva o vede a technike, zostavili sa nové ukazovatele na monitorovanie Európskeho výskumného priestoru a medzinárodným inštitúciám boli poskytnuté údaje vo všetkých požadovaných triedeniach podľa danej metodiky. Bolo vypracovaných 5 správ o kvalite štatistiky výskumu a vývoja za jednotlivé sektory vykonávania výskumu a vývoja v prostredí nového elektronického nástroja Eurostatu. Realizovali sme ďalšie zisťovanie o inováciách v rámci spoločného zisťovania členských krajín EÚ (Community Innovation Survey - CIS2012) vrátane pilotného (testovacieho) modulu o stratégiách a prekážkach pre dosiahnutie podnikových cieľov. Zapojili sme sa do prebiehajúceho procesu revízie Frascati manuálu poskytnutím požadovaných

Výdavky na výskum a vývoj podľa činností výskumu a vývoja v mil. Eur

informácií pracovnej skupine národných expertov pre ukazovatele vedy a techniky – NESTI v OECD a zabezpečovali sme vyplnenie metodických, testovacích ako aj pravidelných údajových dotazníkov.

V štatistike **energetiky** sa zvýšená pozornosť venovala pripomienkovaniu pripravovaných zmien v nariadení EP a Rady (EÚ) č. 691/2011 o environmentálnych ekonomických účtoch, čo sa týka modulu fyzických tokov energií a v nariadení EP a Rady (ES) č. 1099/2008 o energetickej štatistike k pripravovanému rozšíreniu požadovaných ukazovateľov o spotrebe energií v domácnostiach. Boli realizované všetky zisťovania podľa nariadení EÚ v tejto oblasti a prenos údajov do databáz Eurostatu, Medzinárodnej energetickej agentúry a Štatistickej divízie OSN v požadovanej štruktúre a termínoch.

V štatistike **životného prostredia** prebehlo v roku 2013 prvé oficiálne nahlasovanie údajov do Eurostatu podľa nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 691/2011 o environmentálnych ekonomických účtoch. Údaje za účet emisií do ovzdušia, za účet daní súvisiacich so životným prostredím a za účet materiálových tokov boli poskytnuté Eurostatu v stanovených termínoch. Zástupcovia ŠÚ SR sa aktívne zúčastňovali na rokovaní Rady EÚ k návrhu nariadenia, ktorým sa mení nariadenie ohľadne doplnenia troch ďalších účtov (účet výdavkov na ochranu životného prostredia, účet za sektor environmentálnych tovarov a služieb a účet fyzických tokov energií). Do Eurostatu boli nahlásené aj údaje o uvádzaní pesticídov na trh podľa nariadenia EP a Rady (ES) č. 1185/2009 o štatistike pesticídov, boli zostavené a zaslané údaje za komunálny odpad ako ukazovateľ udržateľného

rozvoja a údaje za výdavky na ochranu životného prostredia. Aktuálne údaje v oblasti štatistiky životného prostredia zo štatistických zisťovaní a tiež z administratívnych zdrojov boli poskytnuté verejnosti v rámci verejných databáz a elektronických publikácií.

V štatistike **cestovného ruchu** sa okrem prioritných prác na satelitnom účte cestovného ruchu pripravila a realizovala zásadná zmena organizácie zberu údajov o domácom cestovnom ruchu v rámci Výberového zisťovania pracovných síl.

V oblasti **cenových štatistík** pokračovali práce na mesačnom zisťovaní spotrebiteľských cien, ktoré je realizované v rámci projektu zbližovania metodiky zisťovania spotrebiteľských cien pre potreby výpočtu HICP a pre potreby *Európskeho porovnávacieho programu*. Do výpočtu indexu HICP bola implementovaná klasifikácia Eurostatu COICOP 5, v ktorej budú od januára 2015 počítané indexy HICP a nariadenia komisie týkajúce sa výpočtu HICP s konštantnými daňami a výpočtu indexu cien nehnuteľností. Zástupca podnikových

štatistík sa pravidelne zúčastňoval zasadnutí Cenovej rady Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktoré boli zamerané na monitorovanie základných ekonomických ukazovateľov každého článku reťazca (poľnohospodárska prvovýroba, potravinársky spracovateľský priemysel a obchod) pri základných potravinárskych výrobkoch v dodávateľskom potravinovom reťazci.

V štatistike konjunkturálnych prieskumov sme pokračovali v realizácii projektu podnikových a spotrebiteľských zisťovaní, ktoré sú súčasťou medzinárodného projektu kvalitatívnych prieskumov *Business and Consumer Survey* organizovaného Európskou komisiou. Práce v oblasti **podnikových konjunkturálnych prieskumov** boli zamerané na tvorbu výberových vzoriek jednotlivých odvetví na ďalšie dvojročné obdobie a prepočet časových radov ukazovateľov o bariérach rastu produkcie pri zmene metodiky výpočtu ich percentuálneho zastúpenia.

V **spotrebiteľskom barometri** bolo ťažisko prác naďalej zamerané na získavanie informácií o nálade, očakávaniach a investičných plánoch obyvateľov Slovenska na výberovej vzorke 1 200 respondentov, pričom jeden respondent v tomto prieskume reprezentoval 3 820 obyvateľov SR zo sledovaného základného súboru populácie nad 16 rokov.

Spracované informácie konjunkturálnych prieskumov za odvetvia priemyslu, stavebníctva, maloobchodu, služieb, investícií v priemysle a spotrebiteľský barometer boli mesačne v požadovanej štruktúre odosielať na Európsku komisiu podľa schváleného

harmonogramu. Spracované údaje boli využívané na národnej i medzinárodnej úrovni na výpočet odvetvových kompozitných indikátorov dôvery v priemysle, stavebníctve, maloobchode, službách, spotrebiteľskej dôvery a syntetického kompozitného indikátora ekonomického sentimentu, ktoré charakterizujú očakávaný krátkodobý vývoj ekonomického prostredia v príslušnej oblasti. Údaje boli aj podkladom pre realizáciu krátkodobých predikcií budúceho vývoja základných ekonomických ukazovateľov vrátane štvrtročných rýchlych (flash) odhadov HDP.

V štatistike **poľnohospodárstva** sa v rámci EÚ pozornosť sústreďovala na etapu v znamení novej *Spoločnej poľnohospodárskej politiky na roky 2014 - 2020*. Pozornosť spoločnej poľnohospodárskej politiky sa zameriava na ochranu životného prostredia a rozvoj vidieka, čo sa stále viac premieta aj do štatistického zisťovania štruktúry poľnohospodárskych

fariem. V roku 2013 sme pripravovali v poradí už 6. štrukturálne zisťovanie fariem s poľnohospodárskou prvovýrobou. Do zisťovania bolo zaradených 17 471 fariem a predbežné výsledky budú k dispozícii v druhom polroku 2014. Význam štrukturálnych zisťovaní fariem spočíva v tom, že poskytujú široké a komplexné informácie o poľnohospodárskej činnosti. Vzhľadom na jednotnosť štruktúry sú výstupy porovnateľné medzi členskými krajinami a štátmi, ktoré sa dobrovoľne zapájajú do týchto zisťovaní.

V zmysle nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1337/2011 boli v septembri 2013 do Eurostatu poskytnuté údaje o ovocných sadoch za referenčné obdobie 2012.

V oblasti štatistiky poľnohospodárstva boli práce, tak ako po minulé roky, zamerané na plnenie všetkých povinností, vyplývajúcich z legislatívy EÚ za oblasť rastlinnej

a živočíšnej výroby, ale aj ekonomického poľnohospodárskeho účtu. Zo strany používateľov dát pokračoval záujem o údaje týkajúce sa najmä odhadu úrody poľnohospodárskych plodín, ale aj o komplexné údaje poľnohospodárskej štatistiky na študijné, vedecké a aj na podnikateľské účely.

V priebehu roka 2013 sa značná kapacita pracovného fondu podnikových štatistik venovala prípravným a testovacím prácam súvisiacim so zavedením nového informačného systému.

Spolupráca s medzinárodnými organizáciami

Zástupcovia sekcie podnikových štatistik sa aj v kalendárnom roku 2013 aktívne zúčastňovali na workshopoch a konferenciách organizovaných medzinárodnými organizáciami, najmä Eurostatom. Spolupráca bola zameraná najmä na spracovanie pripomienok a vyplňanie dotazníkov k jednotlivým štatistickým oblastiam.

Začiatkom roka 2013 sekcia podnikových štatistik koordinovala práce na vyplnení veľkých metodických dotazníkov pre ESSnet Consistency. Vyplnili sme a odoslali dotazníky zamerané na charakteristiky a definície (Workpackage WP3 - Characteristics and definitions) a na cieľovú populáciu, oporu výberu, referenčné obdobia, klasifikácie a ich aplikáciu (Workpackage WP2 - Target population, frames, reference period, classifications and their applications).

V rámci spoločného projektu OSN zameraného na posilnenie národných štatistických systémov prostredníctvom zlepšenia zberu dát, šírenia a využívania štatistických informácií, s osobitným zameraním na vnútroštátne potreby a celkovú zhodu oficiálnych štatistik s medzinárodnými normami navštívili Štatistický úrad SR pracovníci Štatistického úradu Moldavska. Pracovné stretnutie bolo zamerané na odovzdanie skúseností ŠÚ SR získaných pri implementácii nariadení Eurostatu v oblasti cenovej štatistiky. Súčasne boli pracovníci ŠÚ Moldavska oboznámení so všetkými postupmi aplikovanými pri zbere údajov a výpočte indexov spotrebiteľských cien podľa metodiky Eurostatu.

V apríli 2013 sa uskutočnila bilaterálna konzultácia k problematike štatistiky obchodu a služieb s kolegami z Českého štatistického úradu. Rokovanie bolo zamerané predovšetkým na výmenu skúseností so spracovaním a publikovaním údajov v súvislosti s prípravou prechodu na nové základné obdobie a prediskutovanie výsledkov analýzy zameranej na využitie internetu v maloobchode, ktorá bola spracovaná na základe jednorazového zisťovania ČSÚ.

Sociálne štatistiky a Výskumné demografické centrum

Demografická štatistika

Dôležitým medzníkom v doméne demografickej štatistiky bolo prijatie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1260/2013 z 20. novembra 2013 o európskej demografickej štatistike. Cieľom nariadenia je stanovenie spoločného právneho rámca pre systematickú tvorbu európskej demografickej štatistiky v členských štátoch.

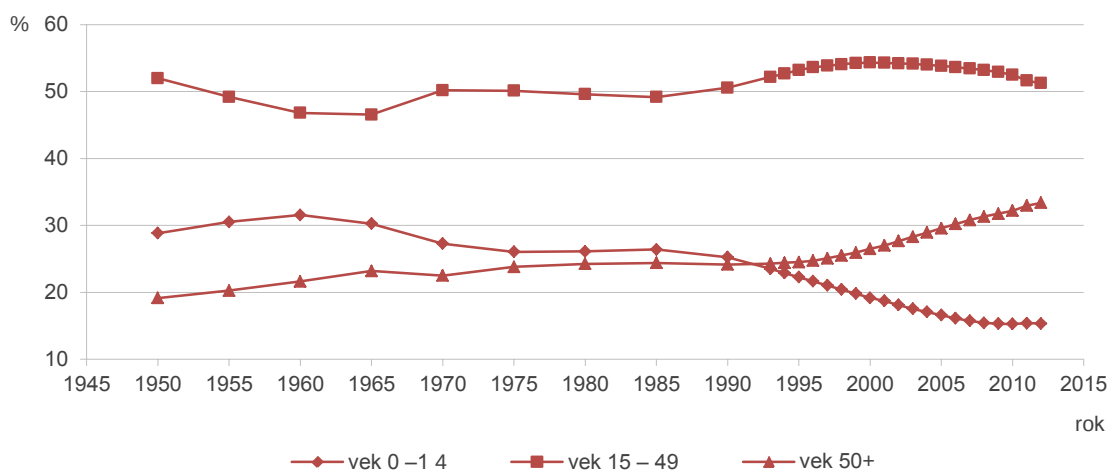
Na základe výsledkov zo sčítania obyvateľov domov a bytov 2011 sme zaviedli nový systém spracovania bilancií.

Dobudovali sme konsolidovanú bázu dát mesačnej demografickej štatistiky v časovom rade od roku 2001.

V oblasti zahraničnej migrácie sme pokračovali v integrácii administratívnych zdrojov do tejto štatistiky.

Celkovo sme v oblasti demografickej štatistiky vydali 8 dátových a analytických publikácií (*Pohyb obyvateľstva SR - prvé výsledky*, *Bilancia pohybu obyvateľstva podľa obcí v SR*, *Pramenné dielo*, *Stav a pohyb obyvateľstva v SR*, *Vekové zloženie obyvateľstva v SR*,

Zastúpenie detskej, reprodukčnej a postreprodukčnej zložky v populácii SR, 1950 – 2012

Vývoj obyvateľstva v SR, Štatistika zahraničného sťahovania v SR, Zahraničné sťahovanie a cudzinci v SR).

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov

V roku 2013 sme práce na projekte *Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011* (SODB 2011) sústredili na vytvorenie definitívnych zdrojových báz dát obyvateľov, domov, bytov, cenových a hospodáriacich domácností. Ich vznik umožnil ŠÚ SR prejsť od zverejňovania základných výsledkov sčítania 2011 k multidimenzionálnym výstupom. V spolupráci s externým dodávateľom bolo vytvorených a na internetovej stránke ŠÚ SR publikovaných 30 multidimenzionálnych tabuliek. Dáta z SODB 2011 v multidimenzionálnych tabulkách boli spracované v rôznych územných štruktúrach: za Slovenskú republiku, oblasti, kraje, okresy a vybrané tabuľky aj za obce. Po vytvorení zdrojových báz dát z SODB 2011 sme mohli začať disemináciu údajov externým používateľom podľa ich požiadaviek.

V roku 2013 splnil ŠÚ SR dva medzinárodné záväzky spojené s projektom SODB 2011. Organizácii spojených národov zaslal 104 tabuliek s vybranými anonymizovanými dátami z cenzu rozdelenými do piatich samostatných celkov. Týkali sa obyvateľov, ich ekonomických charakteristík, domácností, domov a bytov. Približne 80 % z týchto údajov bolo za Slovenskú republiku v členení na mestský a vidiecky priestor, ostatné za mestá Bratislava a Košice. Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj poskytol ŠÚ SR 8 tabuliek

s vybranými anonymizovanými údajmi z cenzu, v rámci nich napr. dáta o trvalo bývajúcich obyvateľoch SR podľa pohlavia, vekových skupín, krajiny narodenia, národnosti, vzdelania, ekonomickej aktivity, zamestnania a osobitne o trvalo bývajúcich obyvateľoch zamestnaných v školstve a zdravotníctve.

Celkový počet publikácií zostavených z výsledkov cenzu sa zvýšil na 15. V roku 2013 vyšli knižne základné údaje SODB 2011 o domoch, bytoch a trvalo bývajúcich obyvateľoch SR podľa ekonomickej aktivity. Propagácia výsledkov cenzu vyvrcholila medzinárodnou vedeckou konferenciou s názvom *Potrebuje ešte Slovensko po sčítaní 2011 ďalší census?*, ktorú ŠÚ SR usporiadal 20. – 21. novembra 2013 v Bratislave. Účastníci podujatia ocenili výsledky SODB 2011 a mimoriadne úsilie, ktoré ŠÚ SR vynaložil na ich získanie. Táto konferencia otvorila verejnú diskusiu o budúcnosti populačného, domového a bytového cenzu v SR v súlade so začínajúcou sa prípravou celosvetových censov, ktoré sa uskutočnia okolo roku 2020.

Štatistiky životnej úrovne obyvateľstva

V **štatistike rodinných účtov** boli aktivity, okrem zabezpečenia terénneho zberu údajov, predovšetkým pre účely úprav súm životného minima, sústredené na redizajn zberu údajov o výdavkoch a príjmoch súkromných domácností pre najbližšie roky. Pre rok 2013 bol redizajn zameraný na prepojenie zberu údajov príjmov a výdavkov v rodinných účtoch a údajov o príjmoch a životných podmienkach v EU SILC, na zmeny v obsahu zisťovania s prihliadnutím na harmonizovanú medzinárodnú klasifikáciu spotrebných výdavkov Eurostatu (pre potreby štatistiky rodinných účtov, štatistiky spotrebiteľských cien a štatistiky parity kúpnej sily), na zmeny v organizácii zberu údajov v teréne (jednotné centrum pre terénny zber údajov), na spôsob spracovania údajov (jednotný prístup k zberu údajov v sociálnych štatistikách) a na zavedenie miešaného spôsobu zberu dát (PAPI a CAPI).

Výberové **Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností**, ktoré ŠÚ SR pravidelne realizuje od roku 2005, je hlavným zdrojom údajov, ktorý podáva komplexný obraz o chudobe, sociálnom vylúčení a životných podmienkach. Spracované mikroúdaje a indikátory zo zisťovania EU SILC 2012 sme zaslali do Eurostatu a anonymizované mikroúdaje sme na základe štandardných, ako aj ad hoc požiadaviek poskytovali externým používateľom na vedecké a výskumné účely. Údaje boli prezentované v dvoch publikáciách: *EU SILC 2012 - Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach domácností v SR*

a EU SILC 2012 - Indikátory chudoby a sociálneho vylúčenia. V poslednom období sme kládli dôraz hlavne na produkciu a analýzu hlavného indikátora chudoby alebo sociálneho vylúčenia pre stratégiu EÚ 2020 za SR. V súčasnom období prebiehajú zmeny legislatívy a obsahu zisťovania o príjmoch a životných podmienkach domácností na úrovni EÚ, pričom na jednotlivých rokovaníach pracovnej skupiny je pravidelne zabezpečené zastúpenie aj zo strany ŠÚ SR.

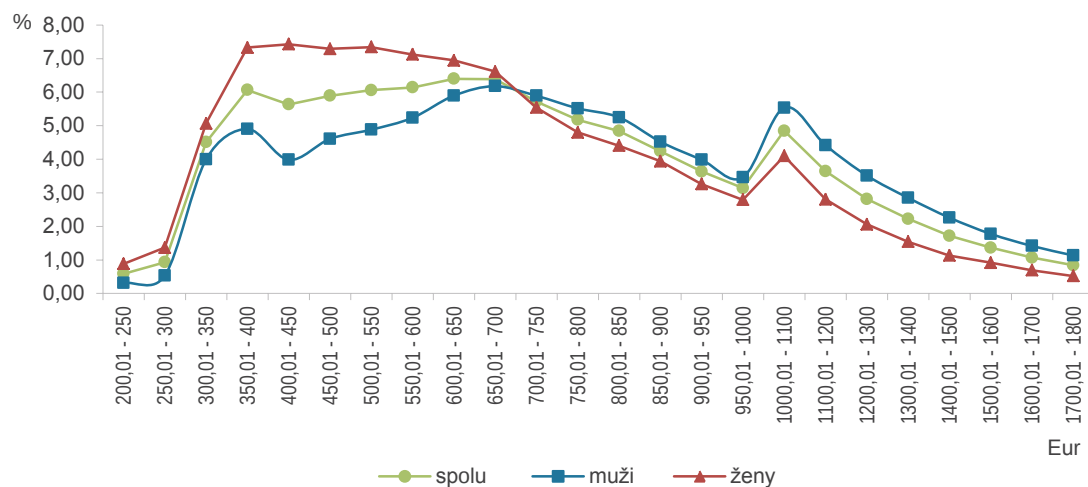
Zisťovanie o využívaní informačných a komunikačných technológií v domácnostiach za 1. štvrtrok 2013 poskytlo výsledky z výstupov realizovaných na základe štatistického zisťovania o informačno-komunikačných technológiách (IKT) v domácnostiach a u jednotlivcov. Zisťovanie bolo zaradené medzi grantové projekty v roku 2013 v oblasti informačnej spoločnosti a pripravovalo sa podľa metodických odporúčaní a podľa štruktúry dotazníka, ktorý navrhol Eurostat. Údaje sú zverejňované prostredníctvom verejných databáz ŠÚ SR a ako publikácia *Zisťovanie o využívaní informačných a komunikačných technológií v domácnostiach*.

V rámci **štatistiky spotreby potravín** boli na základe bilančnej metódy odvodené údaje o spotrebe jednotlivých druhov potravín za rok 2012. Pre používateľov sú tieto údaje voľne dostupné v databáze ŠÚ SR v porovnateľnom časovom rade od roku 1990. Údaje o spotrebe potravín za rok 2012 sú aj obsahom publikácie *Spotreba potravín v SR* každoročne vydávanej ŠÚ SR, ktorá tiež hodnotí vývoj spotreby potravín v SR aj v porovnaní s krajinami EÚ. Údaje o spotrebe potravín sú pravidelne, ako jeden zo štatistických podkladov, súčasťou situačných výhľadových správ MPRV SR, ktoré hodnotia vývoj trhu v SR za jednotlivé potravinové komodity.

Štatistika miezd zostavovala v štvrťročne periodicite informácie o priemernej nominálnej a reálnej mesačnej mzde pre potreby

výpočtu nadväzujúcich ukazovateľov v sociálnej oblasti. Do integrovaného systému štatistiky miezd a nákladov práce Európskej únie boli predložené štvrťročné indexy nákladov práce, ktoré merajú vývoj priamych a nepriamych pracovných výdavkov zamestnávateľov na odpracovanú hodinu. Spracované boli podrobné ročné údaje o úrovni a štruktúre miezd podľa veku, vzdelania a povolania. Zverejnené boli aj informácie o rodových rozdieloch v odmeňovaní, podiele zamestnancov v mzdových pásmach, priemernej čistej mesačnej mzde a mediárovej mzde. Zostavené boli aj regionálne prehľady zárobkov podľa miesta výkonu práce. Informácie o mzdách boli doplnené o podrobné údaje o ďalších nákladoch zamestnávateľov na pracovné sily. Podnikové výkazníctvo bolo prispôbené zmenám súvisiacim s reformou verejnej správy ESO.

Podiely zamestnancov podľa pásiem priemernej hrubej mesačnej mzdy v roku 2012

Štatistika práce zabezpečovala a poskytovala štvrťročné informácie o zamestnanosti, nezamestnanosti a ekonomickej neaktivite z výberového zisťovania pracovných síl v domácnostiach (VZPS). V 2. štvrťroku bolo vykonané doplnkové zisťovanie VZPS o pracovných úrazoch a zdravotných problémoch súvisiacich s prácou. Výsledky prispievajú k lepšej informovanosti o dôsledkoch zdravotných ťažkostí spôsobe- ných zamestnaním a ich vplyve na trh práce. SR sa zapojila aj do projektu zameraného na prípravu doplnkového zisťovania VZPS, ktoré EÚ plánuje realizovať v roku 2015. V rámci projektu bola testovaná formulácia a optimalizácia štruktúry premenných a doplnkového dotazníka, prostredníctvom ktorých bude možné efektívne zistiť informácie o organizácii práce a rozvrhnutí pracovného času. Podniková štatistika o práci zabezpečovala dostupnosť informácií o počte a miere voľných pracovných miest.

Najvýznamnejšou úlohou v **oblasti sociálnych štatistík** bola úspešná realizácia *Dopravno-sociologického prieskumu mobility obyvateľstva na území Bratislavského a Trnavského samosprávneho kraja* BRAWISIMO v nových podmienkach riadenia terénneho zberu z pracoviska Banská Bystrica.

Pokračovali sme v grantovom projekte Eurostatu *Implementácia ISCED 2011* – medzinárodného klasifikačného štandardu pre vzdelávanie používaného pre štatistické účely.

ŠÚ SR poskytol Eurostatu štatistické informácie za oblasť nefinančných údajov o zdravotnej starostlivosti v rámci pravidelného spoločného zberu údajov OECD, WHO a Eurostatu, údaje o pracovných úrazoch podľa *Európskej metodiky štatistiky pracovných úrazov* (ESAW) a údaje o chorobách z povolania na základe *Európskej metodiky štatistiky chorôb z povolania* (EODS) za rok 2009 a údaje o kriminalite a trestnom súdnictve pre UNODC za rok 2012.

V súlade s legislatívou a metodikou ESSPROS bolo zabezpečené poskytovanie kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov o sociálnej ochrane za rok 2010 a 2011 a v súlade s metodikou databázy politik trhu práce bolo zabezpečené poskytovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych údajov o aktívnej a pasívnej politike trhu práce za rok 2011.

Systematicky boli poskytované údaje o štatistikách sociálnej ochrany, vzdelávania, kultúry, kriminality a trestného súdnictva, o pracovnej neschopnosti pre chorobu a úraz, o neziskových organizáciách, povinnom sociálnom poistení, ako aj štatistické údaje o zdravotníctve príslušným štátnym inštitúciám, medzinárodným organizáciám a do verejnej banky dát. ŠÚ SR poskytol Eurostatu štatistické informácie z oblasti finančných a nefinančných údajov za zdravotníctvo, údaje o chorobách z povolania, pracovných úrazoch a kriminalite za rok 2011.

Výskumné demografické centrum

Výskumné demografické centrum (VDC) riešilo v roku 2013 šesť plánovaných úloh, ktorých zadávateľom bol ŠÚ SR.

Výsledkom tejto činnosti sú tri publikácie vydané priamo v INFOSTAT-e. Dve z nich sú analytické (*Narodení v zahraničí a Počet obyvateľov SR ako inštitúcia štátnej správy*) a jedna je prognostická (*Prognóza domácností v SR do roku 2020*). V rámci plánovaných úloh vypracovalo VDC pre ŠÚ SR aj bilanciu obyvateľstva podľa vzdelania a krajiny narodenia, revíziu vekovo-pohlavnej štruktúry obyvateľstva v intercenzálnom období, podklady pre publikáciu *Pohyb obyvateľstva SR 2011* (slovenská a anglická verzia) a podklady pre vydanie tabuliek života. Informácie o činnosti VDC sú zverejnené tiež na webovej stránke www.infostat.sk/vdc.

Kontrola plnenia úloh VDC sa uskutočňovala štvrťročne. Všetky plánované úlohy VDC boli splnené v stanovených termínoch a v požadovanom rozsahu a kvalite.

Okrem plánovaných úloh sa pracovníci VDC v rámci možností zapájali aj do riešenia neplánovaných (aktuálnych) úloh pre potreby jednotlivých rezortov, ktoré mali obvykle formu pracovných materiálov, podkladov, stanovísk a hodnotení.

VDC naďalej rozvíjalo spoluprácu s domácimi a zahraničnými demografickými inštitúciami, pracovníci VDC sa zúčastnili

na riešení viacerých projektov, pripravili vystúpenia na odborné konferencie a príspevky do odborných časopisov.

Ťažiskovým projektom v roku 2013 bol projekt SEEMIG. Ide o významný medzinárodný projekt zameraný na problematiku využívania údajov demografickej a migračnej štatistiky pre tvorbu politík na národnej, regionálnej a lokálnej úrovni v krajinách strednej a juhovýchodnej Európy. VDC rieši v rámci projektu hlavne problematiku populačných prognóz.

Pracovníci VDC sú zapojení do pedagogického procesu na Prírodovedeckej fakulte UK, Filozofickej fakulte UK, Pedagogickej fakulte UK, Fakulte sociálnych a ekonomických vied UK a Slovenskej zdravotníckej univerzite, kde zabezpečujú prednáškovú činnosť z oblasti demografie.

Volebná štatistika

V roku 2013 ŠÚ SR zabezpečoval na úseku volebnej štatistiky úlohy týkajúce sa nových volieb do orgánov samospráv obcí (doplňujúcich volieb do orgánov obecných (miestnych) a mestských zastupiteľstiev) a volieb do orgánov samosprávnych krajov.

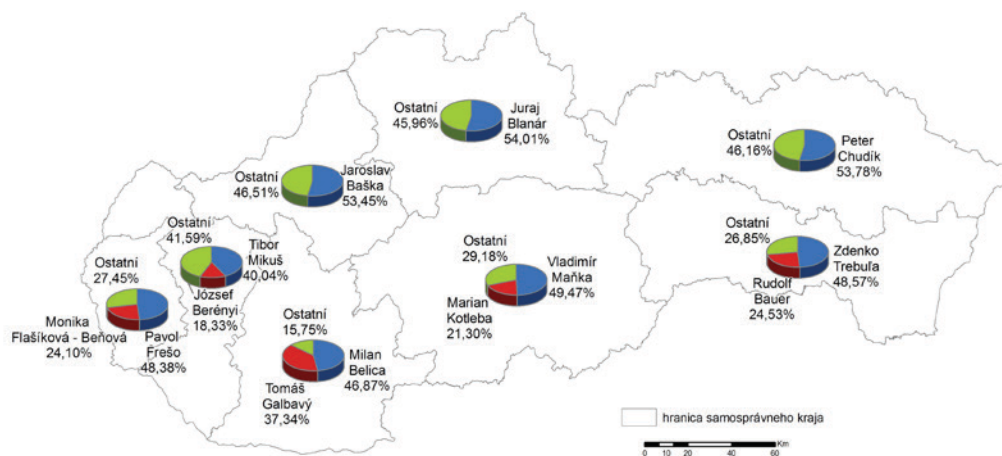
Dňa **9. marca 2013** sa konali v 25 obciach **nové volby do orgánov samospráv obcí**. Bolo vytvorených 16 odborných (sumarizačných) útvarov pre obvodné volebné komisie a odborný (sumarizačný) útvar pre Ústrednú volebnú komisiu. Vo voľbách bolo zvolených 14 starostov obcí a 6 poslancov do obecných zastu-

pitelstiev. Pre 5 obcí predseda Národnej rady Slovenskej republiky vyhlásil nové volby v zákonnej lehote 14 dní od uverejnenia výsledkov volieb Ústrednou volebnou komisiou.

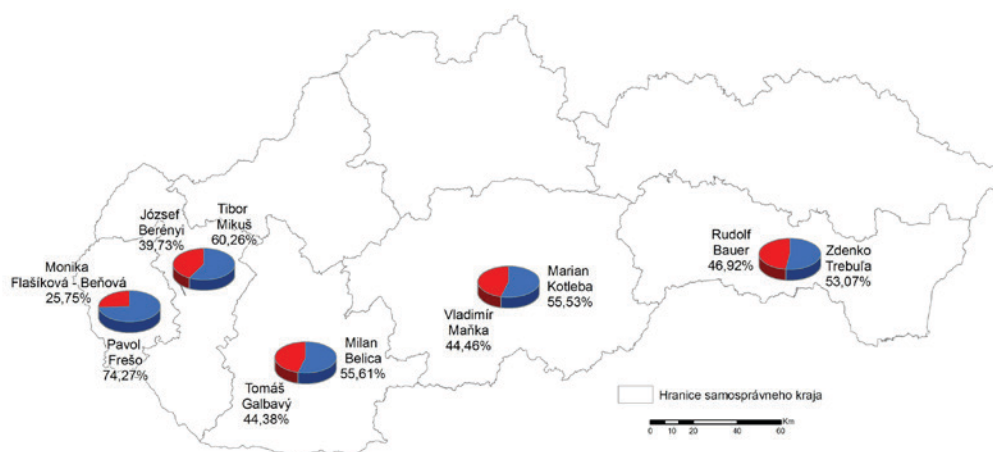
Na **29. júna 2013** predseda Národnej rady Slovenskej republiky vyhlásil ďalšie **nové volby do orgánov samosprávy obcí** v 24 obciach. Štatistický úrad SR uskutočnil spracovanie výsledkov v 18 obciach. Obce odovzdali zápisnice s výsledkami 12 obvodným volebným komisiám. Vo voľbách bolo zvolených 6 poslancov obecných zastupiteľstiev, 11 starostov obcí a 1 primátor. Pre 6 obcí predseda Národnej

Volby do orgánov samosprávnych krajov 2013

Podiel platných hlasov odovzdaných pre kandidátov na predsedov podľa samosprávnych krajov (1. kolo) - 9. 11. 2013

Podiel platných hlasov odovzdaných pre kandidátov na predsedov podľa samosprávnych krajov (2. kolo) - 23. 11. 2013

radu Slovenskej republiky vyhlásil nové voľby v zákonnej lehote 14 dní od uverejnenia výsledkov volieb Ústrednou volebnou komisiou.

Dňa **9. novembra 2013** sa uskutočnili **voľby do orgánov samosprávnych krajov**. Na príprave spracovania výsledkov volieb a ich spracovaní spolupracoval Štatistický úrad SR s Ministerstvom vnútra SR. V súlade s organizačno-technickým zabezpečením volieb vydal metodiku a vypracoval projekt automatizovaného spracovania výsledkov volieb. Zo zaregistrovaných kandidátnych listín bol pripravený elektronický register kandidátov, ktorý bol verejnosti prístupný na internetovej stránke štatistického úradu. Vo voľbách bolo pre všetkých 8 samosprávnych krajov zvolené zastupiteľstvo. Predseda samosprávneho kraja bol zvolený pre 3 samosprávne kraje.

Pre 5 samosprávnych krajov predseda Národnej rady Slovenskej republiky vyhlásil dňa 11. novembra 2013 **druhé kolo volieb predsedov samosprávnych krajov na sobotu 23. novembra 2013**. V druhom kole volieb predsedov samosprávnych krajov bolo zvolených všetkých 5 predsedov.

Počas spracovania výsledkov volieb boli priebežné výsledky prístupné na internetovej stránke úradu. Definitívne výsledky volieb, po podpise zápisnice Ústrednej volebnej komisie, úrad publikoval v printovej podobe a súčasne, až do úrovne okrskov, aj na svojej internetovej stránke.

Na plnení všetkých úloh na úseku volebnej štatistiky sa významnou mierou podieľali aj zamestnanci pracovísk ŠÚ SR z krajských miest SR.

Spolupráca s Inštitútom informatiky a štatistiky

Inštitút informatiky a štatistiky (INFOSTAT) ako výskumno-vývojové pracovisko pre oblasť štátnej štatistiky už tradične každoročne spolupracuje s úradom na riešení výskumno-vývojových úloh v oblasti štátnej štatistiky. Spolupráca sa uskutočňuje na základe kontraktu uzatvoreného obidvoma organizáciami na príslušný rok. Obsahové zameranie kontraktu zohľadňuje prioritné štatistické činnosti úradu a aktuálne potreby vyplývajúce z požiadaviek zákazníkov.

V roku 2013 INFOSTAT riešil 31 výskumno-vývojových úloh pozostávajúcich zo 66 čiastkových výstupov vecne zameraných predovšetkým na:

- **inováciu a rozvoj** – konsolidovanej bázy dát a podsystému REGIS a ZBER programového vybavenia pre komplexné spracovanie a prípravu niektorých samostatných úloh pre prechod na nový informačný systém; dopočtov pre jednotlivé štatistické zisťovania v rámci automatizovaného štatistického informačného systému; programového vybavenia v BLAISE na rok 2013 a 2014 pre potreby nového informačného systému;
- **metodické riešenia** – satelitného účtu cestovného ruchu; problémov analýzy a modelovania časových radov; využitia štatistických údajov z krátkodobých zisťovaní; problémov

odvetvových štatistík; vypracovanie metodiky pre mikrosimulačný model, tvorbu SW a jeho testovanie;

- **aktualizáciu a vývoj** – APV a databázy Mestskej a obecnej štatistiky (MOŠ) a Mestského informačného systému (MIS); softvéru pre konjunkturálne prieskumy a bilanciu energetiky a dopravy; integráciu cenových štatistík do informačného systému;
- **výpočty a konštrukcie** – mikrosimulačného modelu pre stanovenie príjmov a výdavkov domácností; návrh riešenia kľúčových metodických rozdielov medzi ESA 95 a ESA 2010; kvantifikácie a zaznamenávanie pôdy v systéme národných účtov;
- **analýzy, štúdie a prognózy** – bilančných rozdielov a ich riešenia v TDP; krátkodobého vývoja makroekonomických ukazovateľov SR; odhadov HDP a zamestnanosti; analýza spotrebiteľského správania v SR;
- **analytické výstupy** – zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011; tabuľky života; bilancie obyvateľstva; pohyb obyvateľstva a druhy pobytov; prognózy vývoja obyvateľstva a vzdelanostná štruktúra obyvateľstva SR; spracovanie migračnej štatistiky podľa požiadaviek UHaCP a MV SR.

Činnosť INFOSTAT-u za rok 2013 je komplexne zdokumentovaná v osobitnej správe dostupnej na internetovej stránke úradu www.statistics.sk v časti O nás / Kľúčové dokumenty / Výročné správy.

Slúžime zákazníkom

V oblasti poskytovania služieb zákazníkom ŠÚ SR pokračoval v plnení úloh vychádzajúcich zo strategických zámerov úradu. Aktivita realizovaná v súlade so schváleným *Marketingovým plánom ŠÚ SR na rok 2013* boli zamerané na uspokojovanie potrieb a očakávaní používateľov štatistických informácií, ako aj na rozširovanie ich znalostnej úrovne.

V rámci naplánovaných činností ŠÚ SR zameriaval svoju pozornosť na požadované **portfólio produktov** pre domácich a zahraničných zákazníkov. Poskytovanie produktov pre medzinárodné a medzivládne organizácie smerovalo predovšetkým do Eurostatu (81 %), Medzinárodnej energetickej agentúry (IEA), Európskej hospodárskej komisie, Organizácie spojených národov (EHK / OSN), Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) a Výboru Európskej komisie pre hospodárske a finančné záležitosti (ECFIN). V roku 2013 ŠÚ SR poskytol medzinárodným organizáciám celkom **299 produktov** vo forme rôznych dotazníkov, súborov údajov a preddefinovaných tabuliek zo všetkých štatistických okruhov.

Medzi domácimi odberateľmi patrili predovšetkým zákonodarné a výkonné orgány štátnej správy, z nich najmä Národná banka Slovenska (45 %), Ministerstvo financií SR, Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo

práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR a Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR. Národným inštitúciám bolo poskytnutých spolu **199 súborov** údajov v rôznej periodicite. Poskytnuté štatistické informácie rezorty využili pri analýzach sociálno-ekonomického vývoja spoločnosti, v rozhodovacích a riadiacich procesoch.

Okrem poskytovania štatistických údajov v rámci uvedeného portfólia produktov ŠÚ SR realizoval **marketingové aktivity** zamerané na poznanie a rozšírenie znalostí používateľov štatistiky a na zistenie očakávaní kľúčových zákazníkov. Jednotlivé odborné útvary úradu v ústredí a na pracoviskách ŠÚ SR v krajoch organizovali pracovné stretnutia, besedy, prednášky a osobné diskusie s významnými zákazníkmi. ŠÚ SR uskutočnil

v priebehu roka 2013 spolu 54 akcií, na ktorých sa zúčastnilo viac ako 2 300 existujúcich a potenciálnych používateľov štatistiky. Účastníkmi boli najmä zástupcovia z ústredných orgánov štátnej správy, samosprávy, finančných inštitúcií, študenti a pedagógovia stredných a vysokých škôl. Zákazníkom boli prezentované štatistické informácie, možnosti ich využitia a formy šírenia oficiálnej štatistiky. Značná časť akcií bola zameraná na prezentovanie internetovej stránky úradu, databáz, vysvetľovanie metodiky jednotlivých štatistických oblastí, ako aj prezentovanie konceptu nového internetového portálu úradu.

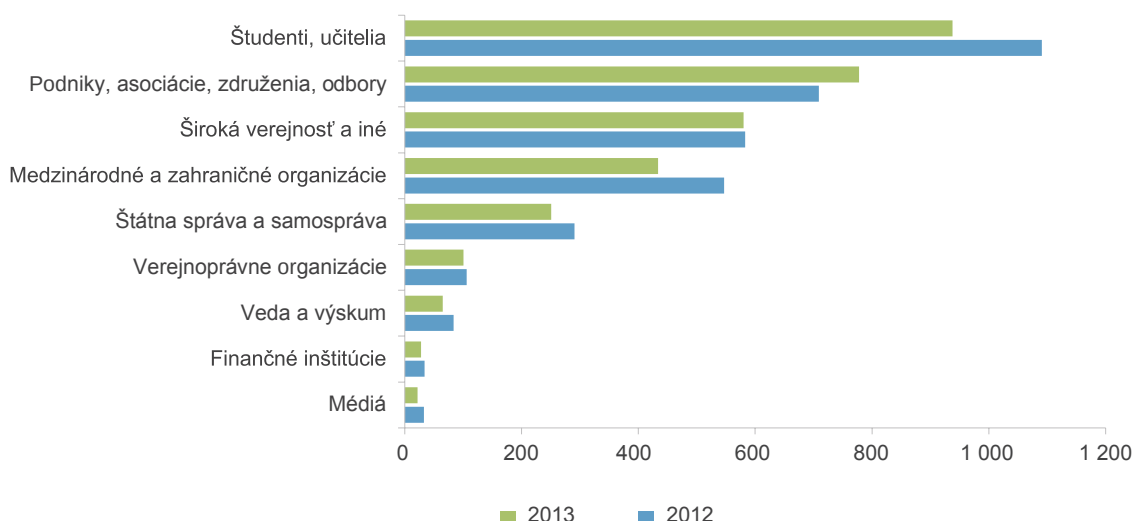
Významnou aktivitou roka bol **Deň otvorených dverí ŠÚ SR**, ktorý organizovalo ústredie úradu a pracoviská ŠÚ SR v krajo-
ch. Zaujímavcovia mali príležitosť získať

informácie z rôznych oblastí štatistiky, dozvedieť sa o formách šírenia štatistických informácií, o výberoch z registra organizácií, mali možnosť vyskúšať si prácu s on-line databázami. Sprievodnými aktivitami *Dňa otvorených dverí* boli štatistické dopoludnia a popoludnia, organizované pracoviskami ŠÚ SR v krajo-
ch pre rôzne cieľové skupiny. Organizovaním Dňa otvorených dverí úrad podporil celosvetovú kampaň *Medzinárodný rok štatistiky*. K spomenutej iniciatíve sa prihlásil ŠÚ SR spolu s ďalšími 2 316 organizáciami zo 128 krajín. Hlavným cieľom bolo propagovať a vyzdvihnúť význam štatistiky vedeckej obci, podnikateľom, tvorcom politik, médiám, zamestnávateľom, študentom a širokej verejnosti. V priebehu roka ŠÚ SR venoval tejto iniciatíve aj ďalšie aktivity, ako napr. zorganizovanie konferencie k *Sčítaniu obyvateľov, domov a bytov 2011* pod názvom *- Potrebuje ešte Slovensko po sčítaní 2011 ďalší census?*, či propagácia štatistiky medzi žiakmi základných a stredných škôl, ktorí navštívili ŠÚ SR v rámci *Medzinárodného projektu zvyšovania štatistickej gramotnosti*. Ďalej rozvíjal spoluprácu so strednými a vysokými školami formou stretnutí, na ktorých oboznamoval študentov s poslaním úradu a prezentoval zaujímavé štatistické informácie.

ŠÚ SR poskytoval prostredníctvom informačného servisu štatistické informácie z rôznych tematických oblastí. **Informačný servis** ŠÚ SR v ústredí a pracoviskách v krajo-
ch vybavil v roku 2013 spolu **6 009 žiadostí** o štatistické informácie (bez telefonických požiadaviek), z toho informačné útvary pracovísk ŠÚ SR v krajo-
ch spracovali 2 812 požiadaviek. Informačný servis ústredia zaregistroval v priebehu

Záujem o štatistické informácie podľa skupín zákazníkov

roka spolu 3 197 požiadaviek, z toho 2 763 pre domácich a 434 pre zahraničných zákazníkov. Najviac žiadostí bolo od študentov a pedagógov (29 %), ďalej od zákazníkov zo skupiny podniky, asociácie, združenia, odbory (24 %) a širokej verejnosti (18 %). Podobne ako v minulých rokoch najväčší záujem používateľov bol o informácie z oblasti demografie a sociálnej štatistiky. V priebehu roka sa prejavila sezónnosť v požiadavkách na štatistické informácie, pričom najviac ich bolo zaznamenaných v marci a najmenej v júni.

Okrem žiadostí o štatistické informácie bolo ŠÚ SR v priebehu roka adresovaných **20 269 požiadaviek** týkajúcich sa registra organizácií, z toho 5 381 súviselo s pridelením identifikačného čísla organizácie.

V rámci projektu Eurostatu **European Statistical Data Support** (ESDS) ŠÚ SR vybavoval požiadavky používateľov, ktorí hľadali informácie z európskej štatistiky. Činnosti vykonával úrad na základe džentlmenskej dohody s Eurostatom. Centrum podpory používateľom európskej štatistiky pri štatistickom úrade poskytovalo pomoc pri navigácii používateľov na internetovej stránke Eurostatu, hľadání európskych štatistických údajov v databázach Eurostatu, zodpovedaní metodických otázok. Ďalej centrum aktualizovalo informácie zverejnené na internetovej stránke úradu v bloku **Európska štatistika**.

Odborná aj laická verejnosť využívala verejné databázy dostupné na internetovej stránke úradu. Databázu **SLOVSTAT** navštívilo v priebehu roka 7 822 registrovaných používateľov,

ktorí uskutočnili 113 714 výberov údajov. Zo štatistických okruhov sa používatelia zaujímali najmä o ukazovatele z demografie a sociálnej štatistiky (41 % výberov), makro-ekonomickej štatistiky (27 %) a podnikateľskej štatistiky (16 %). Najviac výberov uskutočnili študenti (viac ako polovicu) a používatelia z vedy a výskumu štátnej správy a samosprávy (takmer štvrtinu).

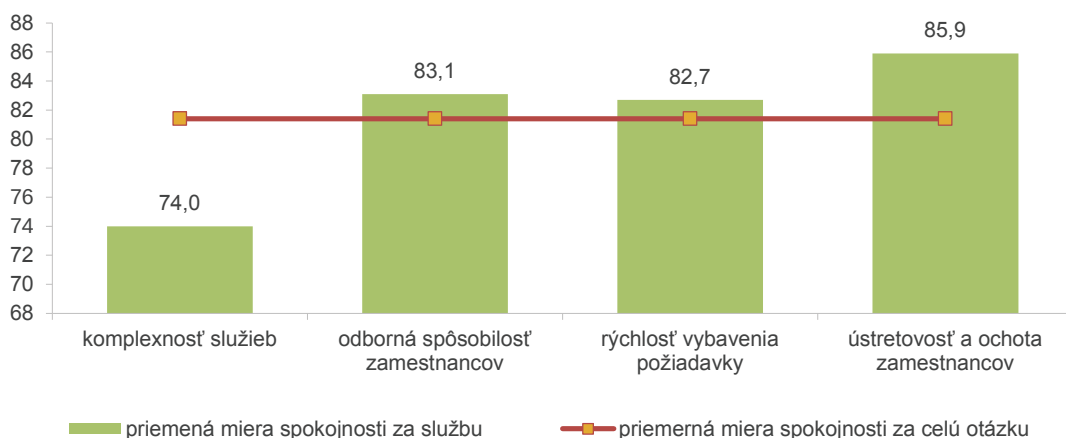
Regionálnu databázu **RegDat** využilo v priebehu roka 32 039 zákazníkov, ktorí uskutočnili 74 812 návštev a realizovali 286 378 výberov údajov. Najväčší záujem prejavili používatelia o štatistické regionálne údaje z oblasti demografie (28 % výberov), trhu práce (24 %), podnikateľských štatistík (12 %) a sociálnych štatistík (10 %).

V súlade s **Edičným programom 2013** ŠÚ SR vydal v mesačnej, štvrťročnej a ročnej periodicite spolu 75 titulov. Publikácie boli zverejnené

v pdf formáte na internetovej stránke úradu. Medzi ťažiskové súborné a odvetvové publikácie patrili *Štatistická ročenka SR 2013*, *Štatistická ročenka regiónov Slovenska 2012*, ročenky priemyslu, stavebníctva, dopravy, pôšt a telekomunikácií, vedy a techniky a štvrťročná *Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR*. Úrad vydal prezentačné publikácie *Slovenská republika v číslach 2013*, *Regióny do vrecka 2012* a *Slovensko v EÚ 2013*. Medzi publikácie s pridanou hodnotou patrili *Vývoj obyvateľstva SR v roku 2012*, *Trendy sociálneho vývoja SR 2013*, *ESSPROS - Výdavky a príjmy na sociálnu ochranu a počet poberateľov dôchodkov v roku 2011*, *Správa o hospodárskom vývoji v krajoch SR za 1. polrok 2013*. Ďalšími zaujímavými titulmi boli *Štatistická ročenka hl. m. SR Bratislavy*, *Rodová rovnosť 2013* a publikácia *Kolko nás je, kde a ako bývame* s informáciami z posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov.

Priemerná miera spokojnosti s úrovňou služieb ŠÚ SR (v bodovom vyjadrení)

V roku 2013 úrad vykonal už tretí **prieskum** zameraný na **zistenie spokojnosti svojich zákazníkov** s produktmi a službami úradu. Prieskum spokojnosti sa realizuje v dvojročnej periodicite formou on-line dotazníka. V roku 2013 bolo do štatistického spracovania zaradených 1 694 dotazníkov. Najpočetnejšie skupiny respondentov tvorili študenti (32 %) a zástupcovia štátnej správy a samosprávy (takmer 20 %). Takmer polovica respondentov využívala štatistické informácie na školské a študijné práce. Celková priemerná miera spokojnosti s produktmi a službami ŠÚ SR dosiahla 72,6 bodu. Najspokojnejšími boli respondenti zo skupiny združenia, zväzy a neziskové organizácie. V rámci jednotlivých otázok hodnotili respondenti 36 položiek v piatich oblastiach, v ktorých mali možnosť vyjadriť svoju spokojnosť alebo nespokojnosť s konkrétnymi produktmi, úrovňou služieb, s databázami, dostupnosťou a včasnosťou

hľadaných informácií, zrozumiteľnosťou metodických vysvetliviek, úrovňou internetovej stránky a produktov v rámci štatistických okruhov. Najlepšie hodnotenie (podobne ako v prieskume v roku 2011) dosiahla úroveň poskytovaných služieb. Najvyššiu priemernú mieru spokojnosti dosiahli ústretovosť a ochota zamestnancov, poskytovanie informácií na požiadanie, odborná spôsobilosť zamestnancov a rýchlosť vybavovania požiadaviek. Nižšia spokojnosť respondentov pri hodnotení niektorých oblastí poukázala na rezervy úradu v poskytovaní produktov a služieb. Ide predovšetkým o používateľskú komfortnosť internetovej stránky, medzinárodnú, časovú a obsahovú porovnateľnosť údajov a dostupnosť hľadanej informácie alebo produktu. Pripomienky a návrhy respondentov priniesli cenné podnety, ktoré úrad v rámci svojich možností zohľadní pri tvorbe a šírení produktov a služieb.

Vydávame časopis Slovenská štatistika a demografia

Slovenská štatistika a demografia je jediný recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov. Propaguje miesto a význam slovenskej štatistiky v európskom štatistickom systéme, spoluprácu Eurostatu a národných štatistických úradov pri harmonizácii zisťovaní a multidimenzionálny rozmer štatistiky. Časopis podporuje rozvoj štatistickej teórie a jej prepojenie s praxou. Jedným z jeho hlavných poslání je propagácia kvality a efektivity štatistických výstupov a ich využiteľnosti v rôznych oblastiach života.

Časopis vychádza štvrťročne v tlačenej podobe. Túto periodicitu sme zachovali aj v roku 2013. K zmenám nedošlo ani v skladbe obsahu časopisu. Naďalej boli žiadané analytické články, prognózy, recenzie, rozhovory, informácie a oznamy z rôznych oblastí štatistiky (národné účty, produkčné štatistiky, sociálne štatistiky, štatistika životného prostredia a pod.) a demografie (demografická štatistika, teoreticko-metodologické východiská demografie, historická demografia a pod.) vrátane sčítania obyvateľov, domov a bytov ako neodmysliteľnej súčasti demografickej štatistiky. Príspevky prijímame v slovenskom, českom a anglickom jazyku. Názvy článkov, abstrakty a resumé boli publikované v slovenskom i anglickom jazyku.

V druhej polovici roka 2013 sme pracovali na rozšírení informácií o časopise na webe s cieľom perspektívne poskytnúť čitateľom jednotlivé čísla periodika s trojmesačným odstupom od ich vydania aj v elektronickej forme na internetovej stránke ŠÚ SR. Uvedené zmeny by mali pomôcť viac otvoriť Slovenskú štatistiku a demografiu odbornej verejnosti, zabezpečiť jej lepšiu dostupnosť a zvýšiť citovanosť uverejnených vedeckých článkov.

Medzinárodné aktivity

Hlavným partnerom ŠÚ SR v oblasti medzinárodnej spolupráce bol **Eurostat a európsky štatistický systém**, v rámci ktorého už niekoľko rokov prebieha rozsiahly proces modernizácie a integrácie produkčných metód. V rámci týchto aktivít participoval úrad na jednom z troch významných infraštruktúrnych projektov EÚ, a to na pilotnom projekte SIM-STAT, ktorého cieľom je otestovať nový systém zberu údajov o obchode s tovarom v rámci EÚ, vybudovať štatistickú infraštruktúru umožňujúcu výmenu mikroúdajov o výmene tovaru medzi členskými štátmi a nahradiť súčasný systém Intrastat.

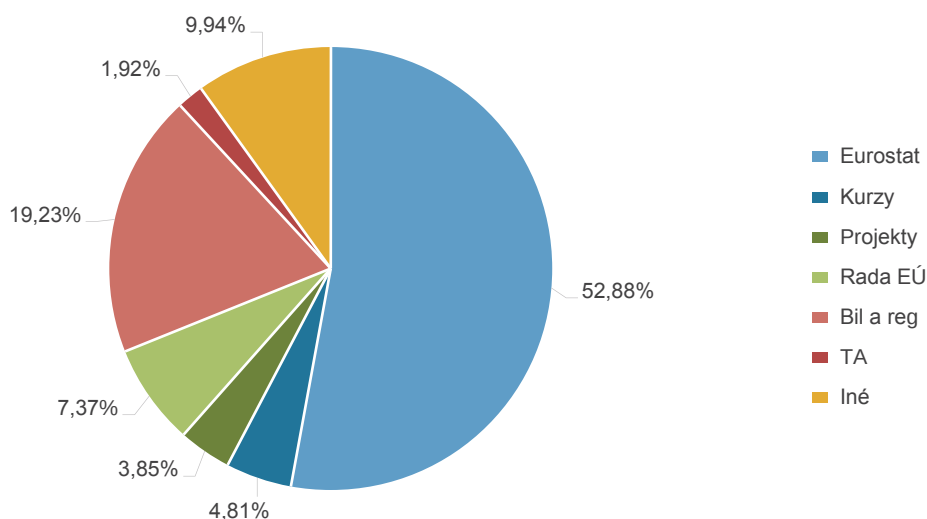
V oblasti **štatistickej legislatívy EÚ** venoval úrad pozornosť najmä revízii nariadenia č. 223/2009 o európskej štatistike, ktorej cieľom je zabezpečiť kredibilitu európskej štatistiky, posilniť profesionálnu nezávislosť národných štatistických inštitúcií, ich koordinačnú úlohu

na národnej úrovni a umožniť intenzívnejšie využívanie existujúcich administratívnych zdrojov na štatistické účely. Okrem toho sa experti úradu aktívne podieľali na legislatívnom procese troch významných štatistických nariadení, ktoré boli schválené v roku 2013:

- nariadenie o európskej demografickej štatistike, ktoré zavádza spoločný rámec na systematickú tvorbu demografickej štatistiky EÚ prostredníctvom zberu, zostavovania, spracovania a zasielania harmonizovanej európskej štatistiky o obyvateľstve a jeho prirodzenom pohybe,
- nariadenie o európskom štatistickom programe na roky 2013 – 2017, ktoré predstavuje základný rámec pre ďalší rozvoj, tvorbu a šírenie európskej štatistiky,
- a nariadenie o európskom systéme národných a regionálnych účtov v EÚ (ESA 2010).

Účasť na zahraničných pracovných cestách podľa účelu

V súlade s celonárodnou prípravou na **predsedníctvo SR v Rade EÚ** vytvoril ŠÚ SR potrebné interné organizačné štruktúry, zostavil predsednícky tím a zabezpečil proces vzdelávania zamestnancov v jazykovej oblasti.

Zamestnanci úradu sa aktívne zúčastňovali na štatistických aktivitách organizovaných v zahraničí. **Zahraničné pracovné cesty** smerovali predovšetkým do Luxemburgu na zasadnutia pracovných skupín a ďalšie typy podujatí organizované Eurostatom v rámci európskeho štatistického systému (EŠS) a do Bruselu do Rady EÚ na zasadnutia pracovnej skupiny Štatistika. V roku 2013 vycestovali zástupcovia úradu na 225 zahraničných podujatí, čo predstavuje 312 individuálnych účastí. Až 192 z nich sa zúčastnilo

na akciách organizovaných Európskou komisiou (Eurostatom), ku ktorým patria zasadnutia pracovných skupín, výborov, task force, workshopy, semináre, školenia organizované v rámci európskeho vzdelávania (ESTP) a aktivity realizované v rámci grantových projektov a projektov ESSnet. Na zasadnutiach pracovnej skupiny Rady EÚ sa zúčastnilo 23 osôb.

Bohatá bola **bilaterálna a regionálna spolupráca**, v rámci ktorej do susedných krajín vycestovalo 60 osôb. Zástupcovia úradu pôsobili v zahraničí aj ako experti a lektori pri poskytovaní rozvojovej pomoci tretím krajinám a aktívne sa zúčastňovali aj na konferenciách a akciách iných medzinárodných a zahraničných organizácií (OECD, OSN, ECB, MMF a pod).

V roku 2013 implementoval úrad celkovo **33 grantových projektov**, ktoré boli spolu-financované z prostriedkov EÚ a zamerané na rozvoj a zavádzanie nových štatistických metód a nástrojov v súlade s európskou legislatívou. Z nich 9 bolo úspešne ukončených, implementácia ostatných pokračuje v nasledujúcom období.

V rámci **technickej asistencie** poskytoval úrad odbornú pomoc tretím krajinám. Pokračoval veľký projekt zameraný na rozvoj štatistického systému v Kazachstane financovaný Svetovou bankou a zastrešený medzinárodným konzorciom, ktorého členom je aj ŠÚ SR. V spolupráci s UNDP sa realizoval projekt technickej pomoci moldavskému štatistickému úradu a zamestnanci úradu pôsobili ako krátkodobí experti aj v Macedónsku a na Ukrajine.

ŠÚ SR navštívila 18. januára 2013 zástupkyňa generálneho riaditeľa Eurostatu **M. Bohatá** a formou prednášky informovala širšie vedenie úradu o aktuálnom vývoji, prioritách a problémoch v rámci EŠS. V rámci ďalšieho

programu získala informácie o spôsobe implementácie vízie EŠS a integračných procesoch v podmienkach ŠÚ SR, o projekte IŠIS a aktivitách zameraných na uplatňovanie *Kódexu štatistických postupov* v SR.

Pracovná **návšteva delegácie ČŠÚ** na čele s predsedníčkou **I. Ritschelovou** sa uskutočnila 18. – 19. apríla 2013. Spoločné rokovanie bolo zamerané na vzájomnú výmenu informácií o aktuálnych problémoch oboch národných štatistických úradov, integrovaný štatistický informačný systém a historické časové rady národných účtov.

Ľudské zdroje

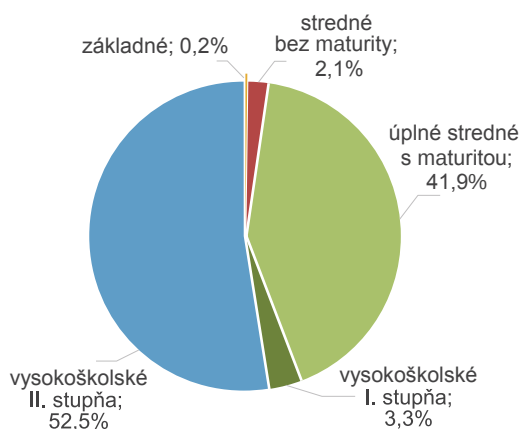
V roku 2013 pracovalo na ŠÚ SR **911,4 zamestnancov** (priemerný evidenčný prepočítaný počet), z toho na ústredí úradu 335,1 zamestnancov a na krajských pracoviskách úradu 576,3 zamestnancov. V roku 2013 bol štátnym rozpočtom pre kapitolu ŠÚ SR stanovený limit počtu zamestnancov 935, pričom 915 tvorili bežné miesta a 20 miesta určené na plnenie špecifických úloh sčítania obyvateľov, domov a bytov.

Vzdelanostnú a vekovú štruktúru zamestnancov úradu k 31. 12. 2013 znázorňujú nasledovné grafy.

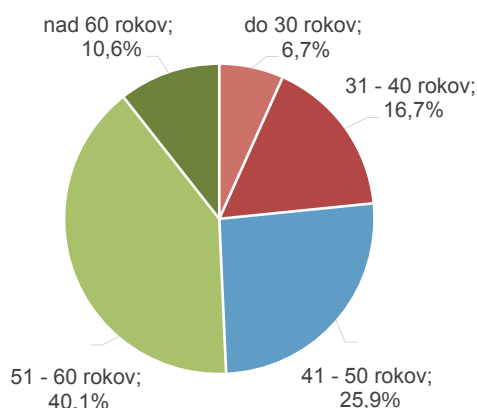
Na úrade pracovalo 77,7 % žien a 22,3 % mužov. Z celkového počtu 131 vedúcich zamestnancov bolo 69 % žien a 31 % mužov.

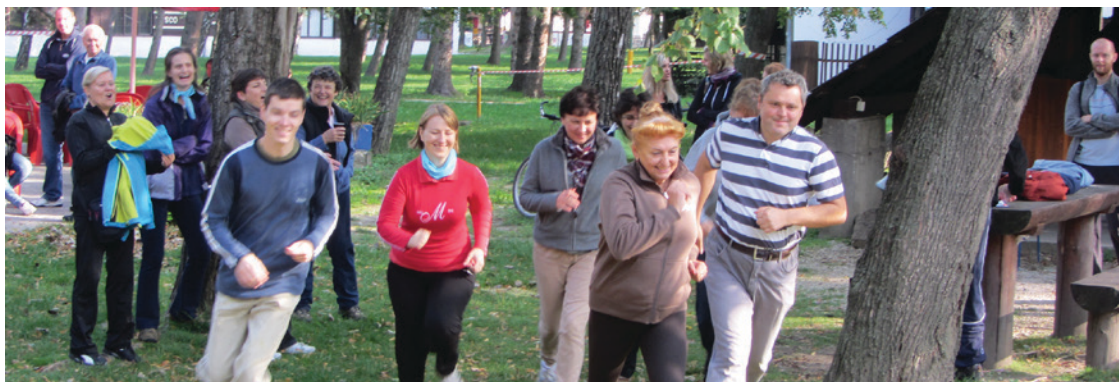
Nepriaznivá situácia v oblasti zdrojov ŠÚ SR, vyplývajúca z návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2014 - 2016, ktorým sa oproti roku 2013 znižuje počet zamestnancov a objem mzdových prostriedkov, vyústila do nevyhnutnosti pristúpiť už v roku 2013 k racionalizačným a úsporným opatreniam. S cieľom dodržať limity rozpočtu a dosiahnuť zvýšenie efektívnosti vykonávaných činností boli realizované viaceré organizačné zmeny dotýkajúce

Vzdelanostná štruktúra

Veková štruktúra

sa zamestnancov úradu. V priebehu roka 2013 boli centralizované činnosti v oblasti disseminácie, registrov, zberu a spracovania údajov terénnych zisťovaní, boli optimalizované činnosti štatistiky zahraničného obchodu a zracionalizované podporné činnosti. Najvýraznejším dopadom nedostatku mzdových prostriedkov bolo zníženie počtu miest o 90.

Vzdelávanie zamestnancov úradu sa realizovalo v zmysle schváleného *Plánu vzdelávania zamestnancov ŠÚ SR na rok 2013*, pričom sa zameriavalo predovšetkým na:

- odborné vzdelávanie,
- vzdelávanie v oblasti informačno-komunikačných technológií a
- jazykovú prípravu.

Odborné vzdelávanie vo forme seminárov, workshopov, inštruktážnych a edukačných porád bolo zacielené najmä na prípravu, metodiku zberu a spracovania aktuálnych štatistických zisťovaní a na zabezpečenie spracovania výsledkov hlasovania vo voľbách do orgánov samosprávnych krajov. Pod záštitou podpredsedníčky Národnej rady SR Renáty

Zmajkovičovej sa 20. - 21. 11. 2013 zrealizovala medzinárodná vedecká konferencia **Potrebuje ešte Slovensko po sčítaní 2011 ďalší census?**. Aj pre odbornú verejnosť sa uskutočnilo viacero seminárov k problematike nového Európskeho systému národných a regionálnych účtov – ESA 2010.

Na medzinárodnej úrovni sa 105 zamestnancov zúčastnilo 66 odborných seminárov, workshopov a konferencií. Do tejto oblasti vzdelávacích aktivít patrili aj odborné štatistické kurzy v rámci **European Statistical Training Programme**, ktoré boli zamerané na rozširovanie potrebných vedomostí a zručností v oblasti európskej štatistiky. Medzinárodné podujatia zároveň umožňovali výmenu odborných skúseností a aktuálnych informácií o európskom štatistickom systéme.

Medzi vzdelávacími aktivitami **v oblasti informačno-komunikačných technológií** aj v roku 2013 prevládali školenia v rámci projektu **Elektronické služby ŠÚ SR**, ktorý bol realizovaný z prostriedkov Operačného programu informatizácie spoločnosti (OPIS).

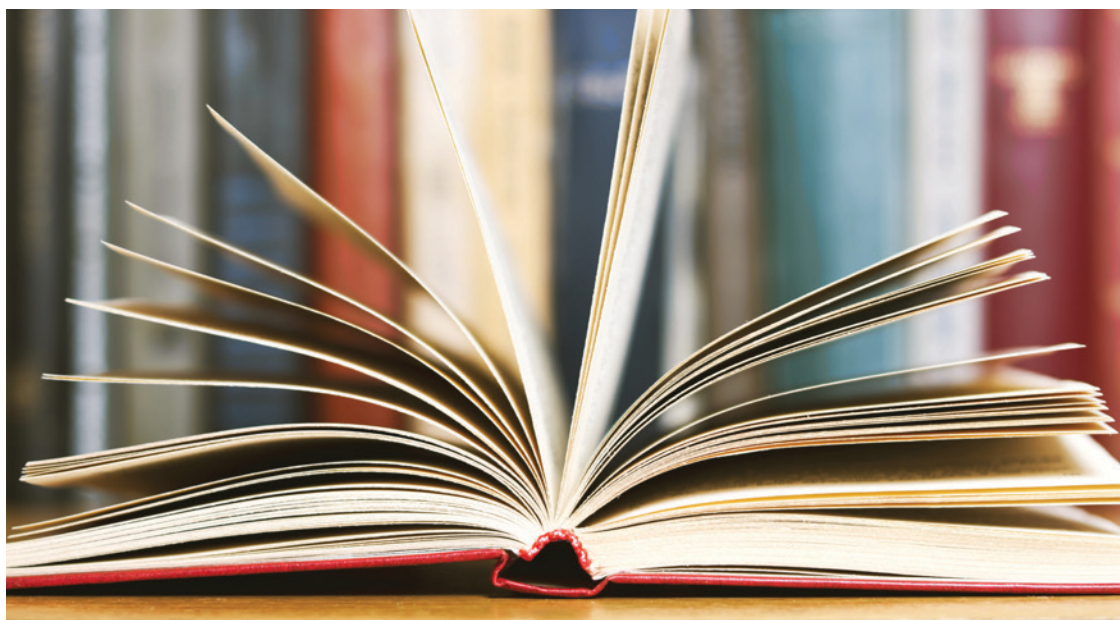
Podľa svojho odborného zamerania sa zamestnanci úradu zúčastňovali aj na ďalších vzdelávacích aktivitách v oblasti ekonomiky, prevádzky, finančnej kontroly a vnútorného auditu, verejného obstarávania, miezd, účtovníctva, riadenia ľudských zdrojov a pod.

Polointenzívne a intenzívne kurzy anglického, francúzskeho, nemeckého a ruského jazyka navštevovalo v priebehu uplynulého roka 279 účastníkov z radov zamestnancov úradu.

V roku 2013 sa uskutočnilo **822 vzdelávacích aktivít** (čo predstavuje 6 730 hodín) s celkovým počtom **5 466 účastníkov**.

Na vzdelávanie zamestnancov použil úrad v minulom roku zo štátneho rozpočtu finančné prostriedky v sume **41 000 eur**.

Knižnica ŠÚ SR poskytla svoje služby 2 389 čitateľom (z toho bolo 1 862 externých návštevníkov a 527 zamestnancov úradu). V priebehu roka bolo v knižnici evidovaných 4 476 výpožičiek. V roku 2013 pribudlo 596 zväzkov (z toho 443 tvorili publikácie vydávané ŠÚ SR). Priebežne knižnica evidovala 43 titulov dennej tlače a časopisov. Vo finančnom vyjadrení sa na nákup odbornej literatúry, predplatné denníkov a časopisov použilo 8 600 eur.

Informačné systémy a informačno-komunikačné technológie

Z hľadiska informačných systémov bol rok 2013 prelomovým rokom. Po takmer dvadsiatich rokoch využívania starého štatistického informačného systému bol v apríli 2013 spustený do prevádzky **nový štatistický informačný systém**, ktorý bol realizovaný na základe podpísania zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku na projekt *Elektronické služby ŠÚ SR*.

Cieľom projektu je zavedenie kvalitných elektronických služieb orientovaných na občanov a podnikateľov SR zvýšením kvality, informačnej hodnoty, dostupnosti a prehľadnosti štatistických údajov.

Projekt je orientovaný vstupnými elektronickými službami na spravodajské jednotky formou vybudovania robustnej zberovej aplikácie pre zber elektronických štatistických výkazov a získavanie údajov z administratívnych zdrojov pre zníženie administratívnej záťaže a postupné zavádzanie princípu 1x a dosť. Výstupnými elektronickými službami chce zvýšiť kvalitu poskytovaných dát zjednotením a sprehľadnením systémových nástrojov, ako aj zabezpečiť komplexnejšiu a prehľadnejšiu formu prezentácie štatistických údajov nasadením Business Intelligence nástrojov s podporou mapovej, tabuľkovej a grafovej prezentácie. Zjednotením dátových

zdrojov bude mať užívateľ k dispozícii väčšie množstvo štatistických údajov s možnosťou vzájomného prepojenia na úrovni spoločných dimenzií. Súčasťou elektronických služieb sú aj notifikačné služby o zmenách štatistických objektov, ako číselníky alebo klasifikácie.

V priebehu roka 2013 boli paralelne využívané oba informačné systémy. Starý informačný systém slúžil na zber a spracovanie údajov zo štatistických zisťovaní definovaných a pripravovaných ešte v tomto systéme. Zároveň sa začala v novom informačnom systéme fáza prípravy štatistických zisťovaní pre nasledujúci rok tak, aby aj procesy zberu, spracovania a diseminácie mohli byť v roku 2014 vykonávané už novým štatistickým informačným systémom.

Súčasťou prechodu zo starého do nového informačného systému boli aj niektoré podporné procesy, predovšetkým bola úspešne zrealizovaná migrácia štatistických metadát a postupne prebieha migrácia štatistických dát.

Súčasťou projektu bolo aj vybudovanie **nového volebného informačného systému**, ktorý umožňuje elektronické podanie volebnej zápisnice. V prípade neexistencie internetového pripojenia v príslušnej okrskovej volebnej komisii je možné vyplniť zápisnicu v jej offline

elektronickej podobe a následne odovzdať príslušnej obvodnej volebnej komisii. Volebný informačný systém bol prvýkrát úspešne použitý pri spracovaní výsledkov volieb do orgánov samosprávnych krajov konaných v novembri 2013.

Štatistický úrad SR je súčasťou tvorby európskej štatistiky, preto časť služieb je orientovaná na naplnenie požiadaviek vyplývajúcich z medzinárodných záväzkov. Pre účely komunikácie s medzinárodnými inštitúciami Štatistický úrad SR zaviedol **medzinárodný štandard SDMX** s možnosťou mapovania dát a poskytovania dát v tomto formáte.

V roku 2013 ŠÚ SR pripravil a predložil Ministerstvu financií SR žiadosť o nenávratný finančný príspevok na projekt **Register a identifikátor právnických osôb a podnikateľov** (RPO), ktorý v *Národnej koncepcii informatizácie verejnej správy SR* predstavuje jeden zo štyroch základných registrov spolu s registrom fyzických osôb, registrom adries a registrom priestorových informácií. Referenčné registre budú tvoriť úplný a vierohodný dátový zdroj, pričom ich záznamy v elektronickej forme budú legislatívne uznané na úrovni úradnej listiny.

V oblasti **informačno-komunikačných technológií** ŠÚ SR po úspešnom ukončení projektu *Konsolidácia klientskych staníc na platformy Microsoft Windows 7 a Office 2010* napredoval v ďalšom rozšírení konsolidácie infraštruktúry, a to v konsolidácii klientskych staníc zamestnancov zberu štatistických údajov. Cieľom projektu bolo zjednotiť klientske prostredie týchto zamestnancov z pohľadu HW

a SW s dôrazom na rozšírenie spôsobu zberu údajov prostredníctvom Computer-assisted personal interviewing (CAPI), maximálne využitie produktov licencie typu Desktop Enterprise obsiahnutých v Microsoft Enterprise Agreement (EA) a jednoduchosť samotnej klientskej infraštruktúry. Vhodným riešením bolo obstaranie a implementácia hybridnej technológie – mobilného tabletu s možnosťou dockovania a pripojenia k periférnym zariadeniam (monitor, klávesnica, myš, ...) a LAN. Tým sa vytvorili predpoklady na využitie zariadenia v teréne a aj ako štandardného klientskeho pracoviska.

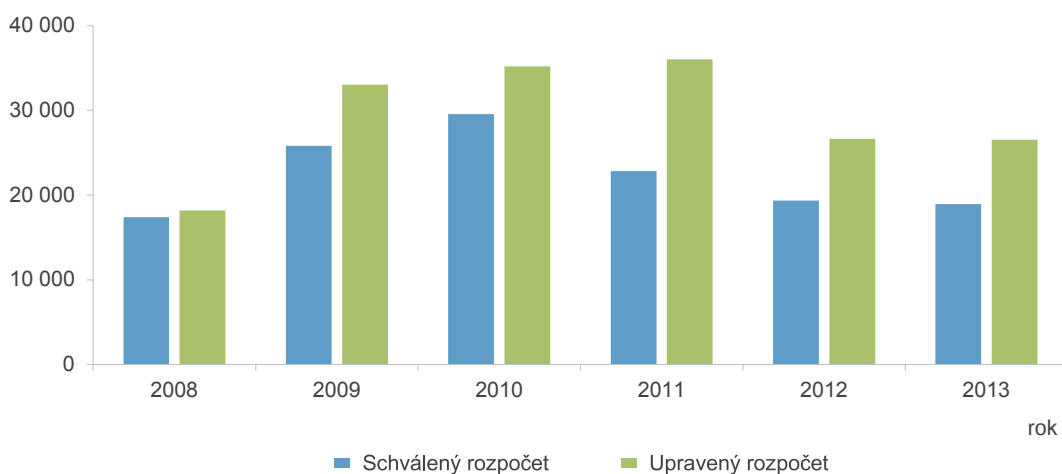
V roku 2013 bol využitý na spracovanie výsledkov volieb do orgánov samosprávnych krajov nový informačný systém IVIS. Za účelom podpory spracovania a minimalizácie času na prípravu klientskych staníc pre spracovanie výsledkov volieb na odborných sumariizačných útvaroch odbor IKT navrhol a implementoval klientsku stanicu na platforme open source technológií. Toto rozhodnutie skrátilo čas na prípravu klientskych staníc min. o 80 %, zvýšila sa bezpečnosť riešenia, pričom používateľský komfort bol porovnateľný s pôvodnou Windows platformou. Za účelom realizácie volieb boli obstarané aj nové pracovné stanice, ktoré v budúcnosti (po voľbách v r. 2014) nahradia pôvodné zastarané pracovné stanice zamestnancov ŠÚ SR.

Finančné výsledky

Pre kapitolu Štatistický úrad SR zákonom č. 438/2012 Z. z. o štátnom rozpočte boli schválené výdavky vo výške 18 950 291 eur. V priebehu roka 2013 bol rozpočet úradu upravený 17 rozpočtovými opatreniami Ministerstva financií SR na 26 518 238,13 eur. Úpravy sa týkali najmä navýšenia limitu kapitálových výdavkov o prostriedky predchádzajúcich období vo výške 405 019 eur a prekročenia limitu výdavkov o prostriedky Európskej únie a prostriedky štátneho rozpočtu určené na spolufinancovanie spoločných programov SR a Európskej únie v celkovej sume 5 899 065,13 eur určených

na realizáciu projektu *Elektronické služby Štatistického úradu SR*, ktorý úrad rieši ako účastník *Medzirezortného programu OP Informatizácia spoločnosti*. Ďalšie úpravy sa týkali navýšenia limitu výdavkov o prostriedky určené na dobudovanie satelitného účtu cestovného ruchu (132 810 eur) a prostriedky určené na realizáciu projektu BRAWISIMO zameraného na prieskum mobility obyvateľov (67 633 eur), navýšenia limitu bežných výdavkov z dôvodu nedostatku rozpočtových prostriedkov na bežnú činnosť úradu (1 070 000 eur) a presunu kapitálových výdavkov do bežných.

Rozpočet výdavkov kapitol ŠÚ SR v rokoch 2008 - 2013 v tis. € porovnanie schváleného a upraveného rozpočtu

Na rok 2013 bol ŠÚ SR schválený limit príjmov vo výške 150 000 eur. Príjmy v skutočnosti dosiahli 666 057 eur, v tom nedaňové príjmy 181 751 eur a mimorozpočtové zo zahraničných grantov 484 306 eur, ktoré boli poskytnuté Európskou komisiou s cieľom zaviesť nové štatistické zisťovania. Záväzný ukazovateľ nedaňové príjmy bol oproti rozpočtu prekročený o 31 751 eur.

Upravený rozpočet výdavkov 26 518 238,13 eur bol čerpaný vo výške 26 515 092 eur, t. j. na 100 %. Z celkových výdavkov predstavovali osobitné druhy výdavkov – Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011 – 957 938 eur, voľby do vyšších územných celkov 1 344 694 eur, finančné nároky na zaistenie udržateľnosti výsledkov vyplývajúcich z projektov OPIS 1 089 946 eur a prostriedky Európskej únie a prostriedky štátneho rozpočtu určené na spolufinancovanie spoločných programov SR a Európskej únie 5 899 065,13 eur na realizáciu projektu *Elektronické služby ŠÚ SR*, ktorý úrad rieši ako účastník *Medzirezortného programu OP Informatizácia spoločnosti*. Z ostatných výdavkov vo výške 17 223 449 eur, použitých na bežnú štatistickú činnosť, tvorili výdavky na mzdy a poistné spolu 11 749 305 eur (68,2 %),

v tom mzdy 8 310 836 eur a poistné 3 438 469 eur, ďalej tovary a služby 3 803 123 eur (22,1 %), bežné transfery 1 372 744 eur (8 %) a kapitálové výdavky 298 277 eur (1,7 %).

Výdavky na tovary a služby vo výške 3 803 123 eur boli použité najmä na štatistické zisťovania a spracovanie štatistických informácií, služby technickej podpory informačno-komunikačných technológií, nákup výpočtovej techniky, cestovné výdavky, vzdelávanie zamestnancov, výdavky súvisiace so zberom štatistických údajov, prídely do sociálneho fondu, stravovanie zamestnancov. Značnú časť predstavujú výdavky na energie a komunikácie, ochranu objektov, údržbu techniky a budov a prevádzku motorových vozidiel.

Bežné transfery boli čerpané vo výške 1 372 744 eur, z toho 1 026 810 eur pre príspevkovú organizáciu INFOSTAT. Ostatné transfery boli použité na odchodné, odstupné a nemocenské dávky. INFOSTAT riešil pre potreby ŠÚ SR úlohy špecifikované v kontraktoch.

Kapitálové výdavky v objeme 298 277 eur boli použité na rekonštrukciu budov ŠÚ SR, nákup softvéru a osobných automobilov.

Osobitné druhy výdavkov

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011 (SODB 2011)

Na práce nadväzujúce na uskutočnené SODB 2011 bolo použitých 957 938 eur, z toho na tovary a služby 435 968 eur a na kapitálové výdavky 265 146 eur. Z výdavkov na tovary a služby bola podstatná časť použitá na dissemináciu výsledkov sčítania, prípravu podkladov pre EÚ, publikačnú činnosť, materiálno-technické zabezpečenie činností a režijné výdavky. Kapitálové výdavky boli použité na nákup výpočtovej techniky.

Volby

Na voľby do vyšších územných celkov bolo použitých 1 344 694 eur. Výdavky boli čerpané najmä na príplatky za nadčasy, odmeny a súvisiace odvody do poisťovní zamestnancov podieľajúcich sa na spracovaní výsledkov

voľieb. Výdavky na tovary a služby boli použité na materiálové zabezpečenie odborných sumarizačných útvarov, telekomunikačné služby, služby technickej podpory a na dohody o vykonaní prác.

Elektronické služby ŠÚ SR

Na financovanie projektu *Elektronické služby Štatistického úradu SR*, ktorý úrad rieši ako účastník *Medzirezortného programu OP Informatizácia spoločnosti*, boli použité prostriedky Európskej únie a prostriedky štátneho rozpočtu určené na spolufinancovanie spoločných programov SR a EÚ v celkovom objeme 5 899 065,13 eur. V tom prostriedky Európskej únie 4 442 585,83 eur a prostriedky štátneho rozpočtu na spolufinancovanie 1 456 479,30 eur. Tieto prostriedky boli v súlade s ich účelovým určením použité na nákup softvérov a licencií, na platby za poradenské služby, propagáciu projektu, školenia a refundáciu mzdových nákladov a poistného.

Priority 2014

Rozvoj integrovaného **systému manažérstva kvality** sa v nasledujúcom období sústreďí na pokračovanie dôslednej implementácie požiadaviek *Kódexu postupov pre európsku štatistiku* do SMK ŠÚ SR s dôrazom na odporúčania pilotného peer review.

Významnou prioritou v rámci rozvoja tohto systému bude realizácia *Stratégie rozvoja ŠÚ SR do roku 2017* implementáciou príslušných akčných programov zameraných na tvorbu produktov a služieb predstavujúcich hodnotu pre zákazníka, na zefektívnenie interných procesov, ako aj na rozvoj potrebných znalostí a systémov.

V súvislosti so zvyšovaním informovanosti o využívaní zdrojov inštitúcie a ich optimálnej alokácii sa pozornosť sústreďí na ďalší rozvoj nákladového riadenia v ŠÚ SR, ktorý bude podporený poskytovaním výstupov zo systému na sledovanie odpracovaného času a intenzívnymi prácami na začatí budovania manažérského informačného systému ŠÚ SR.

ŠÚ SR sa v oblasti **metodiky** sústreďí na integráciu metodických auditov do rutínnej štatistickej praxe.

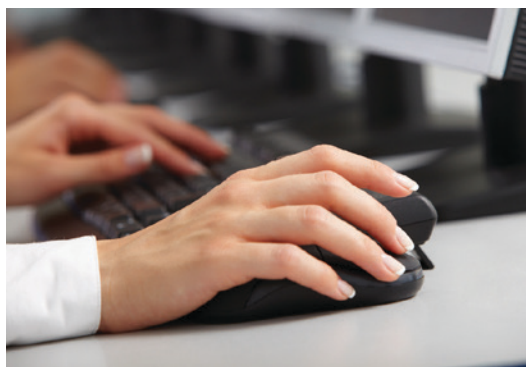
V súvislosti so zvyšovaním efektivity produkcie podnikových štatistík a znižovaním záťaže respondentov bude dôraz kladený

na vývoj metodických postupov, ktoré vytvoria nevyhnutný predpoklad pre racionalizáciu krátkodobých podnikových štatistík.

Pre zabezpečenie zámerov v oblasti sociálnych štatistík sa pozornosť sústreďí na metodickú podporu ich modernizácie.

Viacere aktivity sú naplánované aj pre oblasť ochrany dôverných štatistických údajov, kde sa pripravuje vytvorenie anonymizovaných súborov mikroúdajov zo *Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011* pre vedecké účely i pre širokú verejnosť. Vôbec po prvý krát bude mať verejnosť možnosť pracovať so vzorkou reálneho súboru mikroúdajov.

Pre účely prepájania dátových súborov z rôznych zdrojov prostredníctvom textových reťazcov bude odbor metód štatistických zisťovaní vyvíjať aplikáciu v softvéri R.

V poslednom období sa do popredia čoraz častejšie dostáva problematika „Big data“. Preskúmať potenciál týchto dát pre účely štatistiky bude tiež jednou z úloh metodiky.

Prioritou v oblasti **klasifikácií** bude v roku 2014 implementácia zmien v klasifikácii produktov podľa činností CPA 2008 do štatistického informačného systému.

V oblasti štatistických **registrov** bude dôraz kladený na aktívnu prípravu spojenú s organizačnou a vecnou stránkou zabezpečovania špecifikácie štatistickej jednotky typu (nadnárodný) podnik podľa novej navrhovanej definície pripravovanej v rámci európskeho nariadenia o podnikovej a obchodnej štatistike FRIBS. Súčasťou tejto prípravy bude aj získanie prístupu k novým administratívnym údajom vedeným v systéme registra účtovných závierok, ktoré môžu byť efektívne využité aj na ďalšie skvalitnenie rozsahu a obsahu údajov evidovaných v registri skupín podnikov. Týmto sa vytvoria predpoklady pre zrušenie štatistického zisťovania o skupinách podnikov, vykonávaného v dvojročných intervaloch, a tým pre ďalšie zníženie administratívnej záťaže právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov.

Medzi kľúčové aktivity roku 2014 budú v oblasti registrov patriť aj práce na projekte *Register právnických osôb a podnikateľov* (RPO), ktorý je jedným zo základných registrov informačného systému verejnej správy (IS VS). Ide o jednotný a dátovo konzistentný zdroj údajov o všetkých právnických osobách a podnikateľoch, ktorí

prichádzajú do styku s verejnou správou. Pri príprave a realizácii projektu, ktorý je riešený pod vedením ŠÚ SR, budú využité skúsenosti a poznatky získané nielen pri tvorbe a rozvoji štatistického registra organizácií, v rámci ktorého sú právnické osoby a podnikatelia neoddeliteľnou súčasťou, ale aj pri stanovovaní (referencovaní) hodnôt vybraných údajov RPO (NACE, ESA). Ukončenie projektu RPO je naplánované na koniec roka 2015.

V nadväznosti na európsky štatistický systém, v ktorom sa implementoval stratégiou riadený mechanizmus stanovenia priorít, s cieľom vyvážiť rastúce potreby pre európske štatistiky, ktoré majú podporovať nové a existujúce politiky pri existencii obmedzených dostupných zdrojov na produkciu štatistík, sa v národnom štatistickom systéme zaviedol a bude aplikovať mechanizmus stanovenia negatívnych priorít založený na ročnom preskúmaní existujúcich štatistických požiadaviek. Vznikol proces, v rámci ktorého sa bude podrobnejšie skúmať, či potreba všetkých zdrojov dát pre produkciu štatistík v celom rozsahu pretrváva, alebo niektoré z nich môžu byť zrušené alebo ich rozsah obmedzený.

V dlhodobejšom horizonte sa zvýšenie efektivity a zníženie nákladovosti **tvorby údajovej základne** má dosiahnuť integrovaním údajov z rôznych zdrojov údajov do tvorby údajovej základne ŠÚ SR (údaje zo štatistických zisťovaní interných a externých, údaje z administratívnych zdrojov, obchodných reťazcov a účtovných systémov).

V roku 2014 sa bude pokračovať v konsolidácii a harmonizácii jednotlivých kategórií metadát ako logickej súčasti implementovaného národného projektu *Elektronické služby ŠÚ SR*. Šírenie aktuálnych metadát podporujúcich prezentovanie štatistiky na internete v jasnej, zrozumiteľnej a harmonizovanej forme podporí využitie nových technológií a elektronických služieb.

Okrem štandardných rutinných prác v oblasti **národných účtov** bude našou prioritou v roku 2014 postupná analýza zmien vyplývajúcich z novej metodiky ESA 2010 a ich implementácia do celého systému národných účtov vrátane revízie časových radov ročných, štvrťročných a regionálnych účtov v termínoch požadovaných novým transmisijným programom. Zároveň svoje úsilie budeme venovať odstráneniu dvoch výhrad vznesených Európskou komisiou v januári 2012 na základe výsledkov dvoch misií Eurostatu k problematike *Zdrojov a metód zostavenia hrubého národného dôchodku*. V polovici roka 2014 ukončíme práce na dvoch grantových projektoch k skvalitneniu národných účtov.

V oblasti štatistiky **zahraničného obchodu** sa okrem štandardných rutinných prác budeme pripravovať na testovaciu výmenu mikrodát v rámci projektu SIMSTAT.

V obidvoch oblastiach makroekonomických štatistík budeme naďalej pokračovať v plynu-
lom prechode na nové IT prostredie.

Dôležitou úlohou na najbližšie roky v oblasti **podnikových štatistík** bude pokračovanie aktívnej účasti na príprave nového rámcového nariadenia podnikovej a obchodnej štatistiky (FRIBS) s dôrazom na požiadavky definované v balíkoch jednotlivých štatistických oblastí.

V oblasti štatistiky **energetiky** sa sústredíme na implementáciu požiadaviek vyplývajúcich zo zmien navrhnutých do nariadenia o environmentálnych ekonomických účtoch s osobitným zameraním na modul fyzických tokov energií a do nariadenia o energetickej štatistike v oblasti rozšírenia ukazovateľov o spotrebe energií v domácnostiach.

Pre štatistiku **životného prostredia** bude prioritnou úlohou príprava na implementovanie troch nových environmentálnych účtov. Dôležitou úlohou bude tiež grantový projekt, ktorého hlavným cieľom je rozvoj a zostavenie pilotného účtu výdavkov na ochranu životného prostredia za SR.

V oblasti štatistiky **vedy, techniky a inovácií** budú aktivity zamerané na realizáciu spracovania povinných predpísaných výstupov zo zisťovania o inováciách, ich prenosu Eurostatu a publikovanie výsledkov. Bude vypracovaná správa o kvalite štatistiky inovácií v novom

elektronickom nástroji European Statistical System Metadata Handler. V oblasti metodiky bude pokračovať spolupráca s medzinárodnými inštitúciami pri revízii Frascati manuálu a pri zdokonalení kvality a medzinárodnej porovnateľnosti štatistík.

Štatistika **cien** sa sústreďí najmä na projekt Eurostatu zameraný na vytvorenie a zlepšenie podrobných indexov cien výrobcov v potravinárskom priemysle podľa vopred identifikovaných potravinových reťazcov.

V oblasti **sociálnych štatistík** budú priority zamerané na implementovanie nariadenia o európskej demografickej štatistike, na zavedenie elektronického prenosu dát z matríc, na sprístupnenie definitívnych výsledkov SODB 2011 Eurostatu v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 763/2008 o sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 a nariadením Komisie (ES) č. 1201/2009, ktorým sa vykonáva nariadenie č. 763/2008, pokiaľ ide o technické špecifikácie tém a ich členenie. Sekcia sociálnych štatistík a demografie plánuje v roku 2014 vydať analytickú publikáciu s názvom *Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, fakty o zmenách v živote obyvateľov Slovenskej republiky od sčítania 2001*, ktorá bude sumarizovať najvýznamnejšie zmeny v živote obyvateľov SR v medzicenzovom období 2001 – 2011 a na základe výsledkov sčítaní naznačí trendy ďalšieho vývoja a publikáciu *Lexikón obcí Slovenskej republiky* zostavený z výsledkov SODB 2011. Medzi priority roku 2014 bude patriť aj vytvorenie expertnej skupiny, zloženej z odborníkov na demografiu, štatistiku a informačné technológie, na prípravu cenzu v roku 2021,

v súlade so závermi medzinárodnej vedeckej konferencie Štatistického úradu SR z roku 2013 - *Potrebuje ešte Slovensko po sčítaní 2011 ďalší cenzus?*. V roku 2014 bude pokračovať testovanie nového dizajnu štatistiky rodinných účtov na časti vzorky zisťovania EU SILC 2014 a pripraví sa implementácia redizajnu s prihliadnutím na požiadavky Eurostatu pre rok 2015 (referenčný rok pre zaslanie údajov RÚ do Eurostatu). V 2. štvrťroku 2014 chce sekcia sociálnych štatistík a demografie vykonať, okrem pravidelného výberového zisťovania pracovných síl, aj doplnkové zisťovanie o migrantoch a ich priamych potomkoch. Počnúc rokom 2014 budú pokračovať práce na implementovaní výsledkov grantového projektu na novú medzinárodnú klasifikáciu vzdelania ISCED 2011 do sociálnych zisťovaní. Jednou z priorít bude tiež realizácia projektu európskeho zisťovania o zdraví EHIS 2014.

Prioritou **volebnej štatistiky** bude spracovanie výsledkov voľby prezidenta Slovenskej republiky, volieb do Európskeho parlamentu a volieb do orgánov samosprávy obcí.

Voľba prezidenta SR sa bude konať dňa 15. marca 2014. Ak ani jeden z kandidátov na prezidenta Slovenskej republiky nezíska nadpolovičnú väčšinu platných hlasov oprávnených voličov, je určený deň konania druhého kola voľby prezidenta Slovenskej republiky na sobotu 29. marca 2014.

Voľby do Európskeho parlamentu vyhlásil predseda Národnej rady Slovenskej republiky na sobotu 24. mája 2014. Na území Slovenskej republiky sa do Európskeho parlamentu volí 13 poslancov.

Voľby do orgánov samosprávy obcí sa konajú v posledných štrnástich dňoch ich volebného obdobia. V roku 2014 pripadá ich termín na mesiac november.

Okrem týchto úloh bude ŠÚ SR priebežne realizovať aktivity, v zmysle príslušného zákona, súvisiace so zabezpečením nových volieb do orgánov samosprávy obcí v termínoch podľa rozhodnutia predsedu Národnej rady Slovenskej republiky.

V rámci **šírenia a poskytovania informácií** sa úrad zameria na rozširovanie obsahu a foriem produktov sprístupnených prostredníctvom internetu. Začiatkom roka 2014 úrad uvedie do ostrej prevádzky nový internetový portál vrátane nového elektronického zberu údajov. V priebehu roka plánuje spustenie elektronických služieb a nového systému šírenia metaúdajov (číselníky, klasifikácie, štatistické zisťovania).

Z pohľadu šírenia štatistických údajov bude pre úrad dôležitá príprava jednotnej verejnej bázy údajov, ktorá postupne nahradí statické údajové tabuľky a dátové matice databáz Slovstat, RegDat a Mestskej a obecnej štatistiky. Integráciou verejnej bázy údajov do internetového portálu bude ŠÚ SR modernou a jednotnou formou poskytovať konsolidované štatistické údaje a metaúdaje širokej verejnosti.

Ťažisko prác v publikačnej činnosti bude vo vydávaní publikácií s pridanou hodnotou vo forme analytických textov a vizualizácie údajov. Všetky tituly, vydávané v súlade s *Edičným programom 2014*, budú voľne dostupné na internetovom portáli úradu.

ŠÚ SR bude v priebehu roka zabezpečovať spracovanie a poskytovanie rozsiahlych dátových súborov domácim a zahraničným inštitúciám v dohodnutom rozsahu.

The screenshot shows the STATdat public database interface. The main heading is 'STATdat. Verejná databáza údajov'. Below it, there's a navigation bar with 'Verejná báza údajov', 'Vyhľadávanie', and 'Pomoc'. The content area displays a list of statistical indicators under the category 'Štatistiky > Makroekonomické štatistiky > Spotrebiteľské ceny a ceny produkčných štatistik'. The list includes various indicators like 'Spotrebiteľské ceny (inflácia) - Metaúdaje', 'Harmonizované indexy spotrebiteľských cien', and 'Ceny výrobcov - Metaúdaje'. Each entry has a description and a date.

Názov	Popis	Zmenené
Spotrebiteľské ceny (inflácia) - Metaúdaje		26. február 2014 8:09:12
Spotrebiteľské ceny (inflácia) - Metóda		26. február 2014 8:09:22
Harmonizované indexy spotrebiteľských cien k základu priemer roka 2005 = 100 [sp0001me]		14. apríl 2014 10:48:14
Harmonizované indexy spotrebiteľských cien oproti predchádzajúcemu mesiacu [sp0002me]		14. apríl 2014 10:59:44
Harmonizované indexy spotrebiteľských cien oproti rovnakému obdobiu minulého roka [sp0003me]		14. apríl 2014 11:02:14
Indexy spotrebiteľských cien oproti predchádzajúcemu mesiacu [sp0004me]		14. apríl 2014 11:12:22
Indexy spotrebiteľských cien oproti rovnakému obdobiu minulého roka [sp0005me]		14. apríl 2014 11:17:59
Indexy spotrebiteľských cien oproti základnému obdobiu [sp0006me]		14. apríl 2014 11:23:05
Jadrová a čistá inflácia - zmena oproti predchádzajúcemu obdobiu v % [sp0007me]		14. apríl 2014 13:00:00
Jadrová a čistá inflácia - oproti rovnakému obdobiu minulého roka v % [sp0008me]		14. apríl 2014 13:10:05
Jadrová a čistá inflácia - oproti decembru minulého roka v % [sp0009me]		14. apríl 2014 13:31:46
Vývoj indexov spotrebiteľských cien oproti rovnakému obdobiu minulého roka, štvrťroky [sp0010me]		31. marec 2014 11:20:48
Spotrebiteľský kôš 2012 [sp0011me]		1. apríl 2014 9:44:29
Spotrebiteľský kôš 2014 [sp0012me]		1. apríl 2014 9:45:54
Ceny výrobcov - Metaúdaje		26. február 2014 8:10:01
Ceny výrobcov - Metóda		26. február 2014 8:10:15
Indexy cien vo výrobných sférach oproti rovnakému obdobiu minulého roka [sp0101me]		25. apríl 2014 14:28:24
Indexy cien vo výrobných sférach oproti predchádzajúcemu mesiacu [sp0102me]		25. apríl 2014 14:32:11
Indexy cien vo výrobných sférach oproti rovnakému obdobiu minulého roka [sp0103me]		25. apríl 2014 14:36:36
Priemerné ceny pohonných látok v SR [sp0201me]		26. február 2014 7:50:05
Priemerné ceny pohonných látok v SR (mesačne) [sp0202me]		31. marec 2014 11:33:43
Priemerné ceny pohonných látok v SR (tyždenné) [sp0203me]		11. apríl 2014 9:13:54

Budovanie vzťahov so zákazníkmi bude prioritne orientované na významných domácich a zahraničných zákazníkov, v súlade s marketingovým plánom na rok 2014. Na základe podpory zvyšovania znalostnej úrovne zákazníkov a zisťovania ich očakávaní v oblasti poskytovania štatistických produktov a služieb sa úrad sústreďí na organizovanie a realizáciu stretnutí s existujúcimi a potenciálnymi používateľmi štatistiky. S cieľom oboznámiť širokú verejnosť s poslaním a úlohami oficiálnej štatistiky a prezentovať výsledky práce štatistikov úrad usporiada v ústredí a pracoviskách ŠÚ SR v krajoch *Deň otvorených dverí*.

V súlade so stratégiou úradu bude prostredníctvom nezávislej externej agentúry realizovaný *Prieskum dôveryhodnosti ŠÚ SR* za účelom zistiť, ako vníma široká verejnosť našu organizáciu.

V oblasti riadenia **ľudských zdrojov** je nalievavou výzvou, pri redukovaných finančných zdrojoch a obmedzených personálnych kapacitách, motivácia zamestnancov ku kvalitnému plneniu úloh a dostatočnému uspokojeniu potrieb našich zákazníkov. V zložitých podmienkach sa úrad bude snažiť urobiť všetko preto, aby kľúčoví, výkonní a angažovaní zamestnanci neodišli.

Významnou úlohou je personálne zabezpečenie voľby prezidenta SR, volieb do Európskeho parlamentu, volieb do orgánov samosprávy obcí.

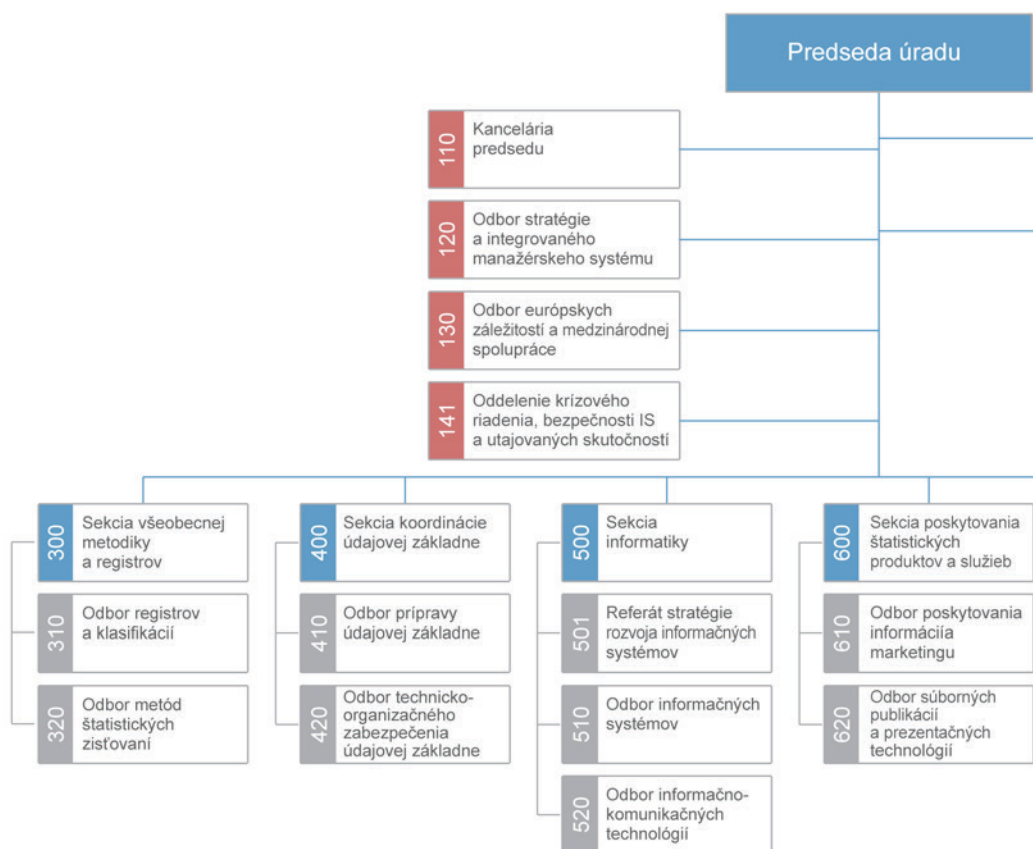
Vzdelávanie zamestnancov je neoddeliteľnou súčasťou riadenia ľudských zdrojov v úrade a je úzko spojené s plnením ťažiskových úloh v roku 2014. Predovšetkým bude zamerané

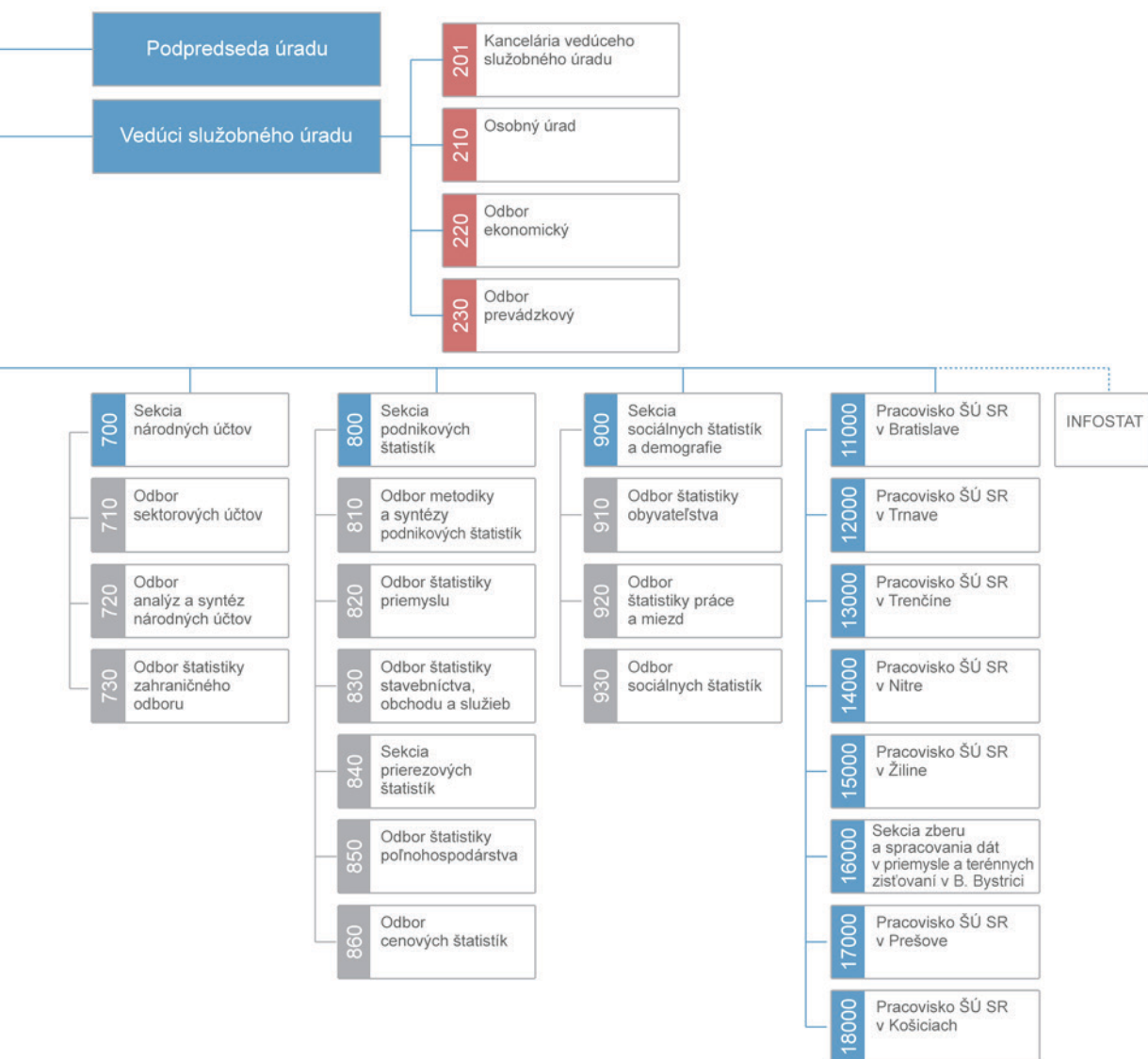
na prípravu vybraných expertov pre predsedníctvo do Rady EÚ a odbornú prípravu v oblasti ochrany štatistických údajov, funkcionality Integrovaného štatistického informačného systému (IŠIS) a prípravu plánovaných volieb. Úrad bude naďalej rozvíjať potrebné kompetencie manažérov a posilňovať orientáciu zamestnancov na zákazníkov a partnerov úradu v rámci národného a európskeho štatistického systému.

Prioritnou úlohou **informačno-komunikačných technológií** bude zabezpečenie aplikáciej a technickej podpory s dôrazom na IS, ktoré sú súčasťou projektov Elektronické služby a RPO ŠÚ SR, zvýšenie dostupnosti IS a zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Ďalšou prioritou bude zabezpečenie zberu a spracovania výsledkov voľby prezidenta SR, volieb do Európskeho parlamentu a volieb do orgánov samosprávy obcí z pohľadu technického zabezpečenia celého procesu.

Organizačná štruktúra 2013

Kontakty

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Miletičova 3
824 67 Bratislava
Telefón: +421-2-50236 111
Fax: +421-2-55424 587, 2-55424 047
+421-2-50236 706
E-mail: info@statistics.sk
Web: http://www.statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Bratislave

Hanulova 5/c, P.O. BOX 18
840 00 Bratislava 4
Telefón: +421-2-69250 101, 2-69297 101
Fax: +421-2-64368 145
E-mail: ks.ba@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Trnave

Osvaldova 2
917 23 Trnava
Telefón: +421-33-5566 111
Fax: +421-33-5511 772
E-mail: trnava@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Trenčíne

Kniežata Pribinu 28
911 54 Trenčín
Telefón: +421-32-7460 111
Fax: +421-32-7460 209
E-mail: pracovisko.tn@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Nitre

Rázusova 9,
P.O.BOX 9B
949 55 Nitra
Telefón: +421-37-7752 200, 37-7752 201
Fax: +421-37-7722 035
E-mail: AdministratoNR@statistics.sk

Informačný servis a predajňa ŠÚ SR

Telefón: +421-2-50236 335
+421-2-50236 339
+421-2-50236 428
Fax: +421-2-55561 361
E-mail: info@statistics.sk
renata.leskovska@statistics.sk

Stránkové hodiny:

Po - Ut	8.30 – 12.00	13.00 – 14.30
Str	8.30 – 12.00	13.00 – 16.00
Štv	8.30 – 12.00	13.00 – 14.30
Pi	8.30 – 13.00	

Vrátnica

Telefón: +421-2-50236 222

Inštitút informatiky a štatistiky - INFOSTAT

Leškova 16
817 95 Bratislava 15
Telefón: +421-2-59379 301
E-mail: infostat@infostat.sk
Web: http://www.infostat.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Žiline

Framborská 23
011 21 Žilina
Telefón: +421-41-5113 201, 41-5626 649
Fax: +421-41-5626 650
E-mail: administratorza@statistics.sk

Štatistický úrad SR - sekcia zberu a spracovania dát v priemysle a terénnych zisťovaní v B. Bystrici

Trieda SNP 75
974 89 Banská Bystrica
Telefón: +421-48-4323 111
Fax: +421-48-4144 767
E-mail: info_bb@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Prešove

Plzenská 2, P.O.BOX 16
080 16 Prešov
Telefón: +421-51-7735 224
Fax: +421-51-7724 769
E-mail: admin.po@statistics.sk

Štatistický úrad SR - pracovisko ŠÚ SR v Košiciach

Werferova 3
040 11 Košice
Telefón: +421-55-6410 200, 201
Fax: +421-55-6410 227
E-mail: kosice@statistics.sk

Knižnica

Telefón: +421-2-50236 768
E-mail: daniela.oslejova@statistics.sk

Stránkové hodiny:

Po - Ut	8.00 – 12.00	
Str	8.00 – 12.00	13.00 – 15.00
Štv - Pi	8.00 – 12.00	

Podateľňa

Telefón: +421-2-50236 475

Stránkové hodiny:

Po, Ut, Štv	8.30 – 10.00	14.00 – 15.00
Str	8.30 – 10.00	14.00 – 16.00
Pi	8.30 – 10.00	13.00 – 14.00

www.statistics.sk

Štatistický úrad SR
Miletičova 3
824 67 Bratislava
Slovenská republika

Tel.: +421 2 502 36 111
Fax: +421 2 554 24 587
E-mail: info@statistics.sk

